

आवाहन

श्री. नवल किशोर राम

जिल्हाधिकारी, तथा अध्यक्ष

जिल्हा क्रीडा परिषद, पुणे

व्यायामाव्दारे सर्वांसाठी सुटूढता हा मुलमंत्र वाढीस लागण्यासाठी व्यायामाची आवड व त्याचे महत्व जतन करणे आवश्यक आहे. चालणे, धावणे, योगासन, सुर्यनमस्कार विविधखेळ याव्दारे निरोगी राहण्यासाठी व सुटूढता वाढीस लागण्यास मदत होणार आहे. जागतिकीकरणाच्या युगामध्ये शारीरिक व मानसिक आरोग्य संतुलित राहण्यासाठी व ताण-तणाव कमी करण्यासाठी खेळाचे व निरोगी राहण्याचे महत्व जपणे आवश्यक आहे.

विद्यार्थी, युवक शिक्षणामध्ये तसेच नागरिक त्यांचे दैनंदिन कामकाजामध्ये व्यस्त असतात, आरोग्यासाठी वेळेचे नियोजन केल्यास व्यायामाची आवड जोपासून सुटूढता व कार्यक्षमता वाढण्यास मदत होईल. देशाच्या व राज्याच्या विकास प्रकीर्येमध्ये सक्षम मनुष्यबळ असणे आवश्यक आहे.

आंतरराष्ट्रीय योगदिन दि. २१ जून रोजी साजरा करण्यात येत आहे. योगभ्यास प्रतिकात्मक न राहता योगविद्येचा प्रचार व प्रसार होण्यासाठी शासनाने शैक्षणिक संस्था व शाळांमध्ये दर महिन्याच्या २१ तारखेस योग दिवस साजरा करण्याचे ठरविले आहे. सर्वांनी अशा उपक्रमामध्ये सहभागी होणे आवश्यक आहे.

युवांच्या सर्वांगिण विकासासाठी व त्यांचेकडील सुप्त गुणांना वाव देण्यासाठी युवा कल्याणकारी कार्यक्रमातून युवांना सक्षम करण्यासठी महाराष्ट्र राज्याचे युवा धोरण तयार करण्यात आले आहे. शासन, क्रीडा संस्था, खेळाडू, पालक, यांची भूमिका खेळ वाढण्यासाठी महत्वाची आहे. यासाठी सर्वांचा समन्वय व क्रीडा विकासासाठी प्रयत्न करण्याची आवश्यकता आहे. क्रीडा विषयक पायाभूत सुविधा निर्मिती याकडे विशेष लक्ष देण्याची आवश्यकता असून शासनाच्यावतीने विविध क्रीडा विषयक योजनांचा लाभ जिल्ह्यातील शैक्षणिक संस्था, शाळा, क्रीडा मंडळे, स्थानिक स्वराज्य संस्था यांनी घेणे आवश्यक आहे.

नागरी व ग्रामीण क्षेत्रात सुसज्य क्रीडांगणे तायार करण्यासाठी क्रीडांगण विकास अनुदान योजने अंतर्गत क्रीडांगण तयार करणे करीता रु. ७ लक्ष अनुदान व क्रीडा साहित्यासाठी रु. ३ लक्ष अर्थसहाय्य देण्यात येत आहे. खेळाडूंनी केलेल्या कामगिरीमुळे पुणे जिल्ह्याचा राष्ट्रीय व राज्यस्तरावर उल्लेखनिय ठसा उमलेला आहे. व्यायामशाळा विकास अनुदान योजने अंतर्गत व्यायामशाळा बांधकाम व साहित्यासाठी रु. ७ लक्ष देण्यात येत आहे. क्रीडा विषयक पायाभूत सुविधा निर्माण करण्यासाठी विभागीय, जिल्हा, तालुका क्रीडा संकुलांची स्थापना, वयोवृद्ध खेळाडूंना मानाधन, खेळाडूंना शिष्यवृत्ती व मानाधन, खेळाडूंना नोकरीमध्ये आरक्षण इ. योजना राबविण्यात येत आहेत.

गतवर्षी जिल्हा क्रीडा परिषदेच्या माध्यमातून राबविण्यात आलेल्या शालेय व ग्रामीण क्रीडा स्पर्धा व विविध उपक्रम यशस्वी करण्यामध्ये पुणे जिल्ह्यातील क्रीडा संघटना, शाळा, महाविद्यालये, क्रीडा कार्यकर्ते, मार्गदर्शक, खेळाडू व शिक्षक जिल्हा क्रीडा परिषदेस मोलाचे सहकार्य करीत आहेत. या सर्वांना सहकार्या बद्दल धन्यवाद देतो. स्पर्धा व अनुदान योजनांची माहीती देणारी सर्वांकष माहीती असलेली पुस्तिका प्रकाशित करण्यात येत असून खेळाडू, क्रीडा मंडळे, शैक्षणिक संस्था, क्रीडा संघटना या सर्वांसाठी उपयुक्त ठरेल असा मला विश्वास आहे.

खेळाडूंनी विविध स्पर्धामध्ये मिळविलेले यश हे क्रीडा विकासाचे व वाटचालीचे प्रेरणादायी स्त्रोत आहे. सन २०१८-१९ या वर्षामध्ये आयोजित होणाऱ्या विविध स्पर्धांसाठी शुभेच्छा.

नवल किशोर राम

जिल्हाधिकारी, तथा अध्यक्ष

जिल्हा क्रीडा परिषद, पुणे

मनोगत

श्री. विजय संतान

जिल्हा क्रीडा अधिकारी तथा
सदस्य-सचिव
जिल्हा क्रीडा परिषद, पुणे.

खेळाच्या विकासात पुणे जिल्ह्याचे योगदान मोलाचे आहे. आंतरराष्ट्रीय क्रीडानगरी म्हणून या जिल्ह्याचा नामोल्लेख असून, जिल्ह्याचा नावलौकिक वाढविण्यामध्ये खेळाडू, शैक्षणिक संस्था, क्रीडा शिक्षक, पालक यांचा बहुमोल वाटा आहे.

क्रीडा विषयक पायाभूत सुविधा निर्माण करणे, खेळाडूंना सदरच्या सुविधा उपलब्ध व्हाव्यात, त्यांच्या क्रीडा कामगिरीचा दर्जा सुधारावा यासाठी खेळाडू हा केंद्रबिंदू मानून शासन विविध योजना राबवित आहे. जिल्ह्यातील शैक्षणिक संस्था, शाळा, मंडळे यांनी योजनांचा लाभ घ्यावा; असे आवाहन करित आहे.

क्रीडा स्पर्धा संयोजनामध्ये क्रीडा शिक्षक, शैक्षणिक संस्था, एकविध खेळाच्या संघटना यांचे सहकार्य मिळत असून, सन २०१८-१९ या वर्षात जिल्हा क्रीडा परिषद, पुणे द्वारा आयोजित होणाऱ्या स्पर्धासाठी सर्वांचे सहकार्य मिळेल, अशी आशा आहे. शासकीय योजनांची व क्रीडा स्पर्धाची समग्र माहिती जिल्ह्यातील खेळाडूंना योगदान देणारी असून, याकरिता माहिती पुस्तिका प्रकाशित करण्यात येत आहे. तसेच खेळाडूंसाठी क्रीडा गुण, ११ वी प्रवेश, वयोवृद्ध खेळाडू मानधन, व्यायामशाळा, क्रीडांगण विकास अनुदान योजना इ. संक्षिप्त माहिती सर्वांना व्हावी असा या पुस्तिकेमागचा उद्देश आहे.

सन २०१८-१९ या वर्षात विविध खेळांच्या क्रीडा स्पर्धा जिल्ह्यात आयोजित करण्यात येत असून मोठ्या संख्येने यामध्ये सहभाग घेण्याचे आवाहन करीत आहे. खेळाडू व क्रीडा शिक्षक यांना आगामी क्रीडा स्पर्धेमध्ये चांगले यश मिळण्यासाठी शुभेच्छा !

विजय संतान

जिल्हा क्रीडा अधिकारी
तथा सदस्य-सचिव जिल्हा क्रीडा परिषद, पुणे.

प्रति,

मा. प्राचार्य / मुख्याध्यापक / सर्व
पुणे जिल्हा.

जा. क्र. जिक्रीअ/क्रीस्पआ/२०१८-१९/ का-१
विभागीय क्रीडा संकूल
सर्वे न. १११, गेनबा मोझे हायस्कूल समोर,
महाराष्ट्र हौसिंग बोर्ड, येरवडा, पुणे - ६.
दिनांक : ०४/०७/२०१८

विषय : शालेय व इतर क्रीडा स्पर्धा सन २०१८-१९ आयोजनाबाबत

महोदय/ महोदया,

सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षात भारतीय शालेय खेळ महासंघ व भारतीय क्रीडा प्राधिकरण यांच्या विविध क्रीडा स्पर्धाचे आयोजन जिल्हा क्रीडा परिषद, पुणे महानगरपालिका (पुणे व पिंपरी चिंचवड) व जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालयाच्या संयुक्त विद्यमाने करण्यात येणार आहे. क्रीडा स्पर्धाची माहिती तसेच खेळांडुंच्या हिताच्या व क्रीडा विकासासाठी सहाय्यभूत योजनांची समग्र माहिती सोबत पाठवित आहे. शैक्षणिक संस्था, क्रीडा संघटना यांनी जास्त विद्यार्थींना स्पर्धामध्ये सहभागी व्हावे व नोंदणीकृत संस्थांनी अनुदान योजनांचा लाभ घ्यावा. सन २०१७-१८ पासून क्रीडा स्पर्धा सहभाग ऑनलाईन पद्धतीने होत आहेत.

स्पर्धा यशस्वी आयोजना मध्ये शैक्षणिक संस्था, शारीरिक शिक्षण शिक्षक, क्रीडा संघटना यांचे बहुमोलाचे सहकार्य मिळत आहे. शिक्षक / शिक्षिकांना क्रीडा व स्पर्धेच्या कामानिमित्त कार्यमुक्त करून त्यांच्या सेवा तसेच क्रीडा स्पर्धेसाठी क्रीडांगण व क्रीडा विषयक सुविधा उपलब्ध करून देऊन विविध क्रीडा स्पर्धा आयोजनांसाठी तसेच शासकीय उपक्रम पार पाडण्यासाठी सहकार्य करावे अशी विनंती आहे.

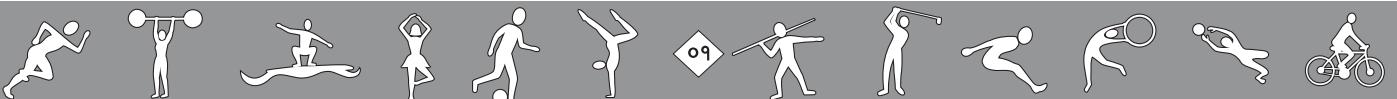
आपला विश्वासू

(विजय संतान)

जिल्हा क्रीडा अधिकारी, पुणे
तथा सदस्य – सचिव,
जिल्हा क्रीडा परिषद, पुणे

प्रत माहितीस्तव सविनय सादर,

१. मा. आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२. मा. जिल्हाधिकारी तथा अध्यक्ष, जिल्हा क्रीडा परिषद, पुणे
३. मा. आयुक्त – पुणे महानगरपालिका – पुणे
४. मा. आयुक्त – पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका, पिंपरी
५. मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि. प. पुणे. तथा उपाध्यक्ष, जिल्हा क्रीडा परिषद, पुणे
६. मा. पोलिस आयुक्त तथा सदस्य, जिल्हा क्रीडा परिषद, पुणे
७. मा. पोलीस अधिक्षक (पुणे ग्रामीण) सदस्य जिल्हा क्रीडा परिषद, पुणे
८. मा. उपसंचालक, क्रीडा व युवक सेवा संचालनालय, पुणे विभाग
९. मा. शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) तथा सदस्य, जिल्हा क्रीडा परिषद, पुणे
१०. मा. शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) तथा सदस्य, जिल्हा क्रीडा परिषद, पुणे
११. मा. तहसिलदार, पुणे जिल्हा. (सर्व)
१२. मा. महाराष्ट्र राज्य क्रीडा परिषद सदस्य, पुणे (सर्व)
१३. मा. गट शिक्षणाधिकारी, (सर्व)
१४. सर्व खेळांच्या जिल्हा खेळ संघटना
१५. मा. जिल्हा क्रीडा परिषद सदस्य (सर्व)

शासकीय क्रीडा स्पर्धा आयोजन पद्धत

महाराष्ट्र राज्याचे क्रीडा धोरण १९९६ नुसार शासनाने शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतीक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक राकीधो - १०९६ ५० क्र. ३३० / क्रीयुसे - १ दिनांक १२ नोव्हेंबर १९९७ च्या परिशिष्टातील नियमावलीमध्ये अंशत: बदल करण्याचे ठरविले त्यास शासन निर्णय शुद्धिप्रक्रक्ट क्रमांक राकीधो - १०९६/५० क्र. ३३० / क्रीयुसे - १ दिनांक १४ नोव्हेंबर २००३ अन्वये सध्या अस्तित्वात असलेल्या आणि यापुढे अस्तित्वात येणाऱ्या महानगरपालिकांच्या शहरांना खेळासाठी जिल्ह्याचा दर्जा देण्यात आला आहे.

सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षात क्रीडा व युवक सेवा संचालनालय महाराष्ट्र राज्य पुणे अंतर्गत जिल्हा क्रीडा परिषद - पुणे द्वारा विविध स्तरावरील स्पर्धाचे आयोजन सुट्सुटीत होण्याच्या दृष्टीने प्रतिवर्षप्रमाणे पुणे जिल्ह्यातील पुणे महानगरपालिका व पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका यांच्या स्वतंत्रपणे जिल्हास्तरावरील स्पर्धाचे आयोजन करण्यात येणार आहे. त्यासाठी खालील गटामध्ये विभाजन केलेले आहे.

गट व त्यामध्ये समाविष्ट तालुके व क्षेत्र खालीलप्रमाणे :

- १) पुणे जिल्हा ग्रामीण क्षेत्र - त्यात येणारे सर्व १३ तालुक्यातील प्राथ. / माध्य. व कनिष्ठ महाविद्यालये व बारामती, दौँड, इंदापुर व पुरंदर, खेड, जुन्नर, आंबेगांव, शिरुर, हवेली, भोर, मावळ, मुळशी व वेल्हा
- २) पुणे महानगरपालिका क्षेत्र - पुणे महानगरपालिका हृदीतील मनपाच्या सर्व प्राथ / माध्यमिक व कनिष्ठ महाविद्यालये तसेच खाजगी सर्व प्राथ / माध्यमिक व कनिष्ठ महाविद्यालये
- ३) पिंपरी चिंचवड - पिंपरी चिंचवड म.न.पा. हृदीतील सर्व पिंपरी चिंचवड मनपाच्या प्राथ / माध्यमिक व कनिष्ठ महाविद्यालये तसेच खाजगी सर्व प्राथ / माध्यमिक व कनिष्ठ महाविद्यालये

सन २००४ या वर्षापासून शासकीय क्रीडा स्पर्धाचे आयोजन खालील प्रमाणे करण्यात येत आहे.

१) पुणे जिल्हा गट २) पुणे महानगरपालिका गट ३) पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका गट तालुकास्तरावरील स्पर्धा होतील. फक्त पुणे जिल्ह्यातील १३ तालुक्यातील मात्र नेहमीप्रमाणे कबड्डी, खो-खो, कुस्ती, व्हॉलीबॉल, मैदानी, फुटबॉल, कराटे, योगासन, बॅडमिंटन व तायक्वांदो या १० खेळांचे आयोजन तालुकास्तरावर करण्यात येईल. उर्वरीत सर्व खेळांचे आयोजन जिल्हास्तरापासून करण्यात येईल. गट स्तरावर स्पर्धा होणार नाहीत. पुणे महानगरपालिका सर्व खेळांच्या स्पर्धा जिल्हा स्तरावर होतील. तसेच पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकांच्याही स्पर्धा सर्व खेळांच्या जिल्हास्तरावर होतील.

तालुकास्तरावरील विजयी संघ म्हणजेच त्या त्या खेळाप्रमाणे असणारे संघ / खेळाडू जिल्हास्तरावर जिल्हास्तरावरील विजयी संघ / खेळाडू विभाग स्तरावर व विभागस्तरावरील विजयी संघ, खेळाडू राज्यस्तरावर पाठविण्यात येतील. राष्ट्रीय स्पर्धेस महाराष्ट्राचा संघ पाठविताना तो राज्यस्तर स्पर्धेतील निवड केलेले खेळाडू व विभागीय स्पर्धेतून निवडलेले खेळाडू या सर्वांची राष्ट्रीय स्पर्धा पूर्व निवड चाचणी होउन त्यातुन निवडला जाईल. निवडलेल्या सर्व खेळाडूंचे एकत्रित शिबीर घेऊन संघ राष्ट्रीय स्पर्धेत सहभागी होईल.

पुणे जिल्हास्तरावर पुणे जिल्ह्यातील सर्व तालुक्यातील शाळा व कनिष्ठ महाविद्यालये सहभागी होतील. पुणे विभागीय स्तरावर पुणे, सोलापुर, अहमदनगर या तीन जिल्ह्यातील खेळाडू / संघ सहभागी होतील. विभागस्तरावरील विजेता संघ राज्यस्तरावर सहभागी होईल. राज्यस्तरावर पुणे, कोल्हापूर, मुंबई, नाशिक, औरंगाबाद, लातूर, नागपूर, अमरावती व क्रीडा प्रबोधिनी या विभागाचे स्पर्धक सहभागी होतील.

**सन २०१८-१९ साठी शालेय व इतर क्रीडा स्पर्धासाठी
वयोगटनिहाय खेळ व खेळाडू संख्या दर्शविणारा तक्ता**

अ.क्र.	खेळ	शालेय क्रीडा स्पर्धा वयोगट					
		१४ वर्षाआतील		१७ वर्षाआतील		१९ वर्षाआतील	
		मुले	मुली	मुले	मुली	मुले	मुली
१	आर्चरी (धनुर्विद्या)	८	८	८	८	८	८
२	अँथलेटिक्स	१५	१५	२२	२१	२९	३०
	क्रॉसकंट्री	-	-	-	-	६	६
३	ॲक्टिव्स (जलतरण)	२७	२७	२७	२८	२९	२९
	वॉटर पोलो	-	-	-	-	१३	-
	डायविंग	२	२	२	२	२	२
४	बॅडमिंटन	५	५	५	५	५	५
५	बास्केटबॉल	१२	१२	१२	१२	१२	१२
६	चेस (बुध्दीबाळ)	५	५	५	५	५	५
७	क्रिकेट	१६	-	१६	१६	१६	१६
८	सायकलिंग (मास स्टार्ट व टाईम ट्रायल)	प्रत्येक बाबीमध्ये २ खेळाडूप्रमाणे एकूण ६ खेळाडू					
९	फुटबॉल	१८	१८	१८	१८	१८	१८
१०	जिम्नॉस्टिक्स	६	६	७	७	८	८
	रिदमिक जिम्नॉस्टिक	-	३	-	३	-	३
	ॲक्रोबॅटिक	-	-	-	-	८	६
११	हॅण्डबॉल	१६	१६	१६	१६	१६	१६
१२	हॉकी	१८	१८	१८	१८	१८	१८
१३	ज्युदो	७	७	१०	९	१०	९
१४	कबड्डी	१२	१२	१२	१२	१२	१२
१५	खो-खो	१२	१२	१२	१२	१२	१२
१६	लॉनटेनिस	५	५	५	५	५	५
१७	टेबल-टेनिस	५	५	५	५	५	५
१८	व्हॉलीबॉल	१२	१२	१२	१२	१२	१२
१९	वेटलिफ्टिंग	-	-	८	८	८	७
२०	कुस्ती (फ्रीस्टाईल)	८	७	१०	१०	१०	८
	कुस्ती (ग्रीकोरोमन)	-	-	१०	-	१०	-

**सन २०१८-१९ साठी शालेय व इतर क्रीडा
स्पर्धासाठी वयोगटनिहाय खेळ व खेळाडू संख्या दर्शविणारा तक्ता**

अ.क्र.	खेळ	शालेय क्रीडा स्पर्धा वयोगट					
		१४ वर्षाआतील		१७ वर्षाआतील		१९ वर्षाआतील	
		मुले	मुली	मुले	मुली	मुले	मुली
२१	बॉक्सिंग (मुट्ठीयुध)	११	-	१३	१३	११	१३
२२	फेन्सिंग (तलवारबाजी)	१२	१२	१२	१२	१२	१२
२३	सॉफ्टबॉल	१६	१६	१६	१६	१६	१६
२४	बेसबॉल	१६	१६	१६	१६	१६	१६
२५	योगासन	७	७	७	७	७	७
२६	शुर्टिंग (नेमबाजी-एअर वेपन)	४	४	४	४	४	४
२७	तायक्वांदो	११	११	१०	१०	८	८
२८	बॉल बॅडमिंटन	८	८	८	८	८	८
२९	स्क्वॅश	४	४	४	४	४	४
३०	शुर्टिंगबॉल	-	-	-	-	१०	१०
३१	थ्रोबॉल	१२	१२	१२	१२	१२	१२
३२	कराटे	१४, १७, १९ वर्षाखालील मुले-मुली वजनगटाप्रमाणे					
३३	रोलर स्केटिंग	११, १४, १७, १९ वर्षाआतील मुले-मुली. (खेळाडू संख्या प्रत्येकी ३-३)					
	रोलर हॉकी	१९ मुले फक्त (खेळाडू संख्या-१०)					
३४	सुब्रतो मुखर्जी कप फुटबॉल	१४ वर्षाखालील मुले, १७ वर्षाखालील मुले मुली (खेळाडू-१६),					
३५	सब ज्युनिअर नेहरु कप हॉकी	१५ वर्षाखालील मुले (खेळाडू-१६)					
३६	ज्युनियर नेहरु कप हॉकी	१७ वर्षाखालील मुले / मुली (खेळाडू प्रत्येक संघात १६)					
३७	किक बॉक्सिंग	१४, १७, १९ वर्षाखालील मुले-मुली - वजनगटाप्रमाणे					
३८	नेटबॉल	१४, १७, १९ वर्षाखालील मुले-मुली (१२ खेळाडू)					
३९	मल्लखांब	१४, १७, १९ वर्षाखालील मुले - मुली - ४ खेळाडू					
४०	कॅरम	१४, १७, १९ वर्षाखालील मुले-मुली - ६ खेळाडू					
४१	सिकई मार्शल आर्ट	१४, १७, १९ वर्षाखालील मुले-मुली वजनगटाप्रमाणे					
४२	रोलबॉल	१४, १७, १९ वर्षाखालील मुले-मुली (१२ खेळाडू)					
४३	डॉजबॉल	१७, १९ वर्षाखालील मुले-मुली (१० खेळाडू)					

टीप :- १) शालेय व इतर क्रीडा स्पर्धा त्या-त्या खेळाच्या अखिल भारतीय एकविध खेळ महासंघाच्या प्रचलित नियमानुसार भारतीय शालेय खेळ महासंघाच्या मान्यतेने आयोजित करण्यात येतील.

२) उपरोक्त खेळ प्रकारात शासनाच्या किंवा संचालनालयाच्या निर्देशानुसार बदल होऊ शकतो, अधिकृत बदल हा वेबसाईटवर कळविण्यात येईल.

शालेय क्रीडा स्पर्धेचे नियम

शालेय क्रीडा स्पर्धेसाठी भारतीय शालेय खेळ महासंघाने पुरस्कृत केलेले नियम अवलंबविण्यात येतील. शालेय क्रीडा स्पर्धेत एका खेळाडूस एकाच वयोगटात भाग घेता येईल.

१) मैदानी स्पर्धा :-

- अ) एका शाळेच्या / महाविद्यालयाच्या फक्त दोनच खेळाडूंना अँथलेटिक्स मधील एका बीबीमध्ये (रिले वगळता) भाग घेता येईल.
- ब) एका खेळाडूस कोणत्याही तीनच बाबीमध्ये व रिलेच्या दोनही बाबीमध्ये सहभागी होता येईल.
- क) पुणे व पिंपरी चिंचवड शहरातील शाळांना गत वर्षी चेस्ट नंबर दिलेले आहेत तेच चेस्ट नंबर यापुढेही वापरावेत. (चेस्ट नंबरची यादी कार्यालयात उपलब्ध आहे.)

* क्रॉसकन्ट्री :

क्रॉसकन्ट्री धावण्याच्या स्पर्धा फक्त १९ वर्षांआतील मुलामुलींसाठी असून क्रॉसकन्ट्री धावण्याचे अंतर मुलांसाठी ५३२२ मीटर व मुलींसाठी ३४३४ मीटर राहील. क्रॉसकन्ट्रीचा संघ ६ खेळाडूंचा असून त्यापैकी ४ खेळाडू प्रत्यक्ष शर्यतीत भाग घेतील व २ खेळाडू राखीव असतील. सांधिक विजेते पदासाठी संघातील ३ खेळाडू अंतिम रेषेपर्यंत स्पर्धापूर्ण करतील व गुणानुक्रमे १० मध्ये असतील अशा संघाना वेळप्रमाणे क्रमवारी देण्यात येईल, परंतु पुढील प्रत्येक स्तरावर संघ पाठविताना अनुक्रमे १ ते ६ स्पर्धक पात्र ठरतील.

२) जलतरण :

- अ) एका खेळाडूस रिले वगळता ३ पेक्षा जास्त वैयक्तिक बाबींमध्ये भाग घेता येणार नाही.
- ब) सांधिक बाब रिले व वॉटरपोलो स्पर्धेसाठी एकच संघ भाग घेऊ शकेल. रिले संघात दोन राखीव खेळाडूंचा समावेश करता येईल.

* वॉटर पोलो :

जलतरणाच्या कोणत्याही वयोगटात सहभागी झालेला खेळाडू वॉटरपोलोच्या संघात सहभागी होऊ शकतो.

३) कुस्ती :

एका वजन गटात एका शाळेकडून दोनच खेळाडूंना भाग घेता येईल, मात्र पुढील स्तरावर प्रथम क्रमांकाचाच खेळाडू पात्र राहील. कुस्ती ग्रीकोरोमन या प्रकाराचा १७, १९ वर्ष मुळे वयोगटात समावेश करण्यात आलेला आहे. फ्रीस्टाईल कुस्तीचेच वजनगट ग्रीकोरोमन कुस्तीसाठी आहेत. एका खेळाडूला एका वजनगटात फ्रीस्टाईल किंवा ग्रीको रोमन यापैकी एकाच प्रकारात सहभागी होता येईल.

४) ज्युदो :

एका वजन गटात एका शाळेकडून दोनच खेळाडूंना भाग घेता येईल, मात्र पुढील स्तरावर प्रथम क्रमांकाचाच खेळाडू पात्र राहील.

५) बॉक्सिंग :

एका वजन गटात एका शाळेकडून दोनच खेळाडूंना भाग घेता येईल, मात्र पुढील स्तरावर प्रथम क्रमांकाचाच खेळाडू पात्र राहील.

६) वेटलिफ्टिंग :

एका वजन गटात एका शाळेकडून दोनच खेळाडूंना भाग घेता येईल, मात्र पुढील स्तरावरील स्पर्धेसाठी प्रथम क्रमांकाचाच खेळाडू पात्र राहील.

७) लॉन टेनिस :

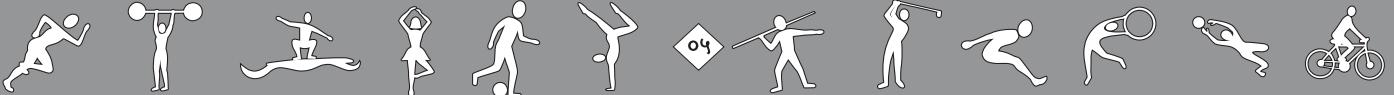
लॉन टेनिस खेळाच्या स्पर्धा वैयक्तिक खेळ म्हणून घेण्यात येतील. एका शाळेतील / कनिष्ठ महाविद्यालयातील जास्तीत जास्त ५ खेळाडूंना प्रवेश दिला जाईल. स्पर्धेतून पुढील स्तरावरील स्पर्धेसाठी प्रथम ५ क्रमांकाचे खेळाडू पात्र राहतील.

८) टेबल टेनिस :

या खेळाचे आयोजन भारतीय शालेय खेळ महासंघ व अखिल भारतीय एकविध टेबलटेनिस महासंघाच्या नियमानुसार करण्यात येईल. संघातील खेळाडूंची संख्या किमान ३ खेळाडू व जास्तीत जास्त ५ खेळाडू असावेत.

९) बॅडमिंटन :

बॅडमिंटन या खेळाच्या संघात किमान २ खेळाडू असणे आवश्यक राहील. स्पर्धा राष्ट्रीय स्पर्धेच्या नियमाप्रमाणे आयोजित करण्यात येईल.

१०) बॉल बॅडमिंटन :

प्रत्येक सामना बेस्ट ऑफ थ्री घेण्यात येईल.

११) जिम्नॉस्टिक्स :

१४, १७, १९ वर्षाआतील मुलांना फलोअर एकझरसाईज, व्हॉल्टींग हॉर्स, पॅरलल बार, पोमेल हॉर्स, रोमन रिंग, हॉरिझंटल बार या साहित्यावर व मुलींना फलोअर एकझरसाईज, व्हॉल्टींग हॉर्स, अनइव्हन बार, बॅलन्सींग बीम या साहित्यावर ऐच्छिक संच करावे लागेल, तसेच १४, १७ वर्षाआतील मुला / मुलींना अनिवार्य संच करावे लागतील.

*** रिदमिक जिम्नॉस्टिक :**

१९ वर्षाआतील मुलींना बॉल, रिबन, रोप आणि रिंग साहित्यासह फक्त ऐच्छिक संच करावे लागतील. अँक्रोबॅटिक जिम्नॉस्टिक १९ मुले फोर पेअर, मिक्स पेअर, टोम्बलिंग, १९ मुली ट्रायो, पेअर, मिक्स पेअर अशा स्पर्धा घेण्यात येईल.

*** अँक्रोबॅटिक्स :**

फक्त ऐच्छिक संच करावे लागतील

१) मेन्स पेअर २) वूमेन्स पेअर ३) ट्रायो महिला ४) मेन्स टीम (४ मुले) ५) मिक्स पेअर

१२) योगासन :

भारतीय खेळ महासंघाने योग स्पर्धा सुरु केलेल्या असुन त्यांचा वयोगट १४, १७, १९, वर्षे मुले-मुली असा आहे. या खेळाच्या स्पर्धा पुणे जिल्हा योग संस्था नियमावलीनुसार घेण्यात येवुन गुणानुक्रमे पहिल्या ५ खेळाडूंची निवड करण्यात येईल. योगासन स्पर्धेचे व अनेच्छिक योगाप्रकार स्वतंत्र तकत्यात देण्यात आलेले आहेत.

१३) क्रिकेट :

स्पर्धा बाद पृथ्वीने खेळविण्यात येईल. (मर्यादित षटकांची स्पर्धा घेण्यात येईल.)

१४) धनुर्विद्या :

या स्पर्धा इंडियन व फिटा राऊंड या पृथ्वीने आयोजित करण्यात येतील.

इंडियन राऊंड अंतर	फिटा राऊंड अंतर
१४ मुले / मुली	३०, २० मी.
१७ मुले / मुली	३०, ४० मी.
१९ मुले / मुली	३०, ५० मी.

१५) सायकलींग :

सायकलींग खेळाच्या स्पर्धा पुणे जिल्हा सायकलींग असो. नियमावलीनुसार घेण्यात येवुन येणाऱ्या खेळाडूंची निवड पुढील विभागीय स्पर्धेसाठी करण्यात येईल वयोगट १४, १७, १९ वर्षे मुले / मुली असा राहील. स्पर्धेसाठी भारतीय / विदेशी बनावटीची रेसर सायकल असावी.

स्पर्धेच्या बाबी :

१४ वर्षे मुले	- ५ कि.मी. वै. टाईम ट्रायल	१७ वर्षे मुले	- १० कि.मी. वै. टाईम ट्रायल	१९ वर्षे मुले	- १५ कि.मी. वै. टाईम ट्रायल
	- १० कि.मी. मास स्टार्ट		- २० कि.मी. मास स्टार्ट		- २० कि.मी. मास स्टार्ट
१४ वर्षे मुली	- ५ कि.मी. वै. टाईम ट्रायल	मुली	- १० कि.मी. वै. टाईम ट्रायल	मुली	- १० कि.मी. वै. टाईम ट्रायल
	- ७ कि.मी. मास स्टार्ट		- १० कि.मी. मास स्टार्ट		- १५ कि.मी. मास स्टार्ट

१६) शुटींग / नेमबाजी (एअर वेपण) :-

शालेय शुटींग / नेमबाजी स्पर्धेत एअररायफल, एअर पिस्तोल व ओपन साईड एअर राईफल या तीन स्पर्धा असुन कोणत्याही वयोगटातील खेळाडूने एकाच स्पर्धेत भाग घ्यावा.

टीप :- १) शालेय व इतर क्रीडा स्पर्धा त्या-त्या खेळाच्या अखिल भारतीय एकविध खेळ महासंघाच्या प्रचलित नियमानुसार भारतीय शालेय खेळ महासंघाच्या मान्यतेने आयोजित करण्यात येतील.

शालेय स्पर्धेत सहभागी होणाऱ्या शाळांच्या पात्रतेबाबत

शालेय क्रीडा स्पर्धेमध्ये खालील शाळा सहभागी होण्यास पात्र आहेत.

अ) राज्यशासनाच्या शिक्षण विभागाची मान्यता असलेल्या सर्व अधिकृत प्राथमिक / माध्यमिक शाळा / कनिष्ठ महाविद्यालये तसेच महानगरपालिका यांचेद्वारा संचलित प्राथमिक / माध्यमिक / कनिष्ठ महाविद्यालये.

ब) भारतीय शालेय खेळ महासंघामर्फत आयोजित राष्ट्रीय स्पर्धेमध्ये यापूर्वी १. नवोदय विद्यालय संघटन (एन.व्ही.एस.) २. केंद्रीय विद्यालय ३. आय.पी.एस. ई व ४. विद्या भारतीय यांना भारतीय शालेय महासंघाने राष्ट्रीय शालेय क्रीडा स्पर्धेत सहभागासाठी स्वतंत्र विभाग म्हणून मान्यता दिलेली असल्याने वरील चार बोर्डाच्या शाळेमधील खेळाडू क्रीडा व युवकसेवा संचालनालयाने आयोजित केलेल्या शालेय, जिल्हास्तर, विभागस्तर, व राज्यस्तर स्पर्धामध्ये सहभागी होण्यास पात्र नाहीत.

इतर क्रीडा स्पर्धा

अ) नेहरु हॉकी स्पर्धा

या स्पर्धा खालील वयोगटात आयोजित केल्या जातील.

१) ज्युनिअर नेहरु हॉकी स्पर्धा

(१७ वर्षांआतील मुले व मुली) – खेळाडू संख्या – १६ (वय – १ नोव्हेंबर २०१८ रोजी १७ वर्षांचे आत)
जन्मतारीख १.११.२००१ अथवा त्यानंतरचा जन्म असावा.

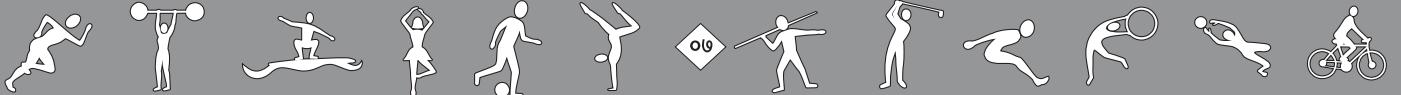
२) सब ज्यु. नेहरु हॉकी स्पर्धा

(१५ वर्षांआतील मुले) – खेळाडू संख्या – १६ (वय – १ नोव्हेंबर २०१८ रोजी १५ वर्षांचे आत)
जन्मतारीख १.११.२००३ अथवा त्यानंतरचा जन्म असावा.

ब) सुब्रतो मुखर्जी कप फुटबॉल स्पर्धा :-

सुब्रतो मुखर्जी कप फुटबॉल स्पर्धा खालील वयोगटात फक्त मुलांसाठी आयोजित केल्या जातील.

१) १४ वर्षे खालील मुले	- (सब ज्युनियर)	खेळाडू संख्या – १६	१ जानेवारी २००५ अथवा त्यानंतर जन्म असावा.
२) १७ वर्षे खालील मुले	- (ज्युनियर)	खेळाडू संख्या – १६	१ जानेवारी २००२ अथवा त्यानंतर जन्म असावा.
३) १७ वर्षे खालील मुली	- (ज्युनियर)	खेळाडू संख्या – १६	१ जानेवारी २००२ अथवा त्यानंतर जन्म असावा.

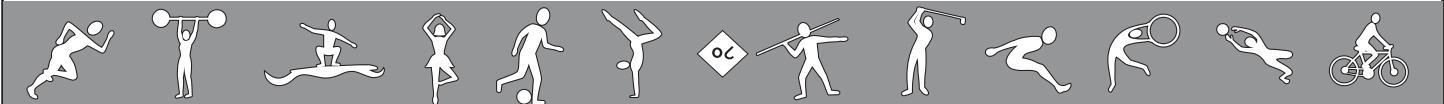
* * * * *
इतर क्रीडा स्पर्धेबाबतचे नियम
* * * * *

- १) नेहरु हॉकी स्पर्धेत एका खेळाडूस ज्यु. अथवा सब ज्युनियर यापैकी कोणत्याही एकाच वयोगटात सहभागी होता येईल.
- २) सुब्रतो मुखर्जी कप फुटबॉल स्पर्धेत एका खेळाडूस ११ ते १४ किंवा १५ ते १७ यापैकी एकाच वयोगटात सहभागी होता येईल.
- ३) राज्यस्तर नेहरु हॉकी स्पर्धा व राज्यस्तर सुब्रतो मुखर्जी कप फुटबॉल स्पर्धेतील विजयी संघ राष्ट्रीय स्पर्धेत सहभागी होईल.
(निवड चाचणी होणार नाही)
- ४) इतर क्रीडा स्पर्धेतील हॉकी व फुटबॉल या खेळात सहभागी होणाऱ्या खेळाडूसाठी इयत्तेची अट लागू होणार नाही.
- ५) एका शैक्षणिक सत्रात एका खेळाडूस वयाच्या व इतर अटींची पूर्तता करीत असल्यासही एकाच स्पर्धेत सहभागी होता येईल.

*** प्रवेश अर्ज, क्रीडा निधी व प्रवेश शुल्क ***

- १) सन २०१८-१९ या वर्षी सुधा सर्व खेळांच्या प्रवेशिका ऑनलाईन स्विकारल्या जाणार असुन खेळाडूंची नोंदणी, प्रवेशिका नोंदणी ही ऑनलाईन पद्धतीने होणार आहे. सदर खेळांचे शुल्क हे प्रवेशिका सादर करताना ऑनलाईन भरणा करावयाचे आहे.
- २) क्रीडा व युवक सेवा संचालनालयाच्या दि. ३१.०५.२०१७ च्या पत्रानुसार शालेय खेळ महासंघाच्या राष्ट्रीय स्पर्धेची प्रवेशिका सादर करताना खेळाडूच्या आधार क्रमांकाची आवश्यकता असल्याने जिल्हास्तर स्पर्धापासुनच खेळाडूंच्या आधार क्रमांकाची नोंदणी करणे आवश्यक आहे. ज्या खेळाडूंजवळ आधार क्रमांक असणार नाही त्यांना प्रवेश दिला जाणार नाही.

* मैदानी स्पर्धेतील स्पर्धा बाबींचा तक्ता *

खेळाच्या बाबी

स्पर्धक	धावणे	हर्डल्स	उडी	फेकी	चालणे
१४ वर्षाखालील मुले व मुली	१०० मी. २०० मी. ४०० मी. ६०० मी. 8×100 मी. रीले	८० मी हर्डल्स (उंची ७६.२ से.मी.)	उंच उडी लांब उडी	गोळा फेक (४ कि.ग्रॅ.) थाळी फेक (१ कि.ग्रॅ.)	
१७ वर्षाखालील मुले	१०० मी. २०० मी. ४०० मी. ८०० मी. १५०० मी. ३००० मी. 8×100 मी. रीले	१०० मी हर्डल्स (उंची ९९.४ से.मी.)	उंच उडी लांब उडी बांबू उडी तिहेरी उडी	गोळा फेक (५ कि.ग्रॅ.) थाळी फेक (१.५ कि.ग्रॅ.) भालाफेक (७०० ग्रॅम) हातोडा फेक (५.०० कि.ग्रॅ.)	५ कि.मी
१७ वर्षाखालील मुली	१०० मी. २०० मी. ४०० मी. ८०० मी. १५०० मी. ३००० मी. 8×100 मी. रीले	१०० मी हर्डल्स (उंची ७६.२ से.मी.)	उंच उडी लांब उडी तिहेरी उडी बांबू उडी	थाळी फेक (१ कि.ग्रॅ.) भालाफेक (६०० ग्रॅम) गोळा फेक (४ कि.ग्रॅम) हातोडा फेक (४ कि.ग्रॅम)	३ कि.मी.
१९ वर्षाखालील मुले	१०० मी. २०० मी. ४०० मी. ८०० मी. १५०० मी. ५००० मी. 8×100 मी. रीले 8×800 मी. रीले क्रॉस कन्ट्री ५ कि.मी.	११० मी हर्डल्स (उंची ९९.० से.मी.) ४०० मी हर्डल्स (उंची ०.९९.४ मी.)	उंच उडी लांब उडी बांबू उडी तिहेरी उडी	थाळी फेक (१.७५ कि.ग्रॅ.) भालाफेक (८०० ग्रॅम) गोळा फेक (६ कि.ग्रॅम) हातोडा फेक (६ कि.ग्रॅम)	५ कि.मी.
१९ वर्षाखालील मुली	१०० मी. २०० मी. ४०० मी. ८०० मी. १५०० मी. ३००० मी., ५००० मी. 8×100 मी. रीले 8×800 मी. रीले क्रॉस कन्ट्री ३ कि.मी.	१०० मी हर्डल्स (उंची ८४.०० से.मी.) ४०० मी हर्डल्स (उंची ७६.२ मी.)	उंच उडी लांब उडी बांबू उडी तिहेरी उडी	थाळी फेक (१ कि.ग्रॅ.) भालाफेक (६०० ग्रॅम) गोळा फेक (४ कि.ग्रॅम) हातोडा फेक (४ कि.ग्रॅम)	३ कि.मी.

* जलतरण स्पर्धेतील स्पर्धा बाबींचा तक्ता *

वयोगट	मुळे	मुली
१९ वर्षाआतील	फ्रीस्टाईल : ५०, १००, २००, ४०० व १५०० मी. बॅक स्ट्रोक : ५०, १००, ५०० मी. बेस्टस्ट्रोक : ५०, १००, २०० मी. बटरफ्लाय : ५०, १००, २०० मी. वैयक्तिक मिडले : २००, ४०० मी. रिले : ४ x १०० मी. फ्रीस्टाईल व ४ x १०० मिडले ४ x १०० मिडले डायव्हींग : १ व ३ मी. स्प्रिंगबोर्ड, हायबोर्ड	फ्रीस्टाईल : ५०, १००, २००, ४०० व ८०० मी. बॅक स्ट्रोक : ५०, १००, २०० मी. बेस्टस्ट्रोक : ५०, १००, २०० मी. बटरफ्लाय : ५०, १००, २०० मी. वैयक्तिक मिडले : २००, ४०० मी. रिले : ४ x १०० मी. फ्रीस्टाईल व डायव्हींग : १ व ३ मी. स्प्रिंगबोर्ड, हायबोर्ड
१७ वर्षाआतील	फ्रीस्टाईल : ५०, १००, २००, ४०० व ८०० मी. बॅक स्ट्रोक : ५०, १००, २०० मी. बेस्टस्ट्रोक : ५०, १००, २०० मी. बटरफ्लाय : ५०, १०० मी., २०० मी. वैयक्तिक मिडले : २००, ४०० मी. रिले : ४ x १०० मी. फ्रीस्टाईल व ४ x १०० मिडले ४ x १०० मिडले डायव्हींग : १ व ३ मी. स्प्रिंगबोर्ड, १ व ३ मी. हायबोर्ड	फ्रीस्टाईल : ५०, १००, २००, ४०० मी. बॅक स्ट्रोक : ५०, १००, २०० मी. बेस्टस्ट्रोक : ५०, १००, २०० मी. बटरफ्लाय : ५०, १००, २०० मी. वैयक्तिक मिडले : २००, ४०० मी. रिले : ४ x १०० मी. फ्रीस्टाईल व डायव्हींग : १ व ३ मी. स्प्रिंगबोर्ड, हायबोर्ड
१४ वर्षाआतील	फ्रीस्टाईल : ५०, १००, २००, ४०० मी. बॅक स्ट्रोक : ५०, १००, २०० मी. बेस्टस्ट्रोक : ५०, १००, २०० मी. बटरफ्लाय : ५०, १००, २०० मी. वैयक्तिक मिडले : २०० मी. रिले : ४ x १०० मी. फ्रीस्टाईल व ४ x १०० मिडले ४ x १०० मिडले डायव्हींग : ३ मी. स्प्रिंगबोर्ड, हायबोर्ड १ मीटर हायबोर्ड १ मीटर	फ्रीस्टाईल : ५०, १००, २००, ४०० मी. बॅक स्ट्रोक : ५०, १००, २०० मी. बेस्टस्ट्रोक : ५०, १००, २०० मी. बटरफ्लाय : ५०, १००, २०० मी. वैयक्तिक मिडले : २०० मी. रिले : ४ x १०० मी. फ्रीस्टाईल व डायव्हींग : ३ मी. स्प्रिंगबोर्ड,

बॉक्सिंग वजन गट

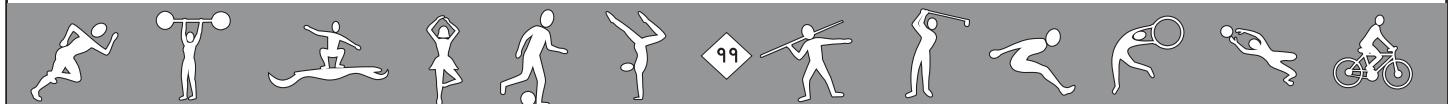
१४ वर्षाआतील मुले	१७ वर्षाआतील मुले / मुली	१९ वर्षाआतील मुले / मुली
२८ ते ३०	४६ किलो खालील	४२ किलो खालील
३० ते ३२	४६ ते ४८	४२ ते ४४
३२ ते ३४	४८ ते ५०	४४ ते ४६
३४ ते ३६	५० ते ५२	४६ ते ४८
३६ ते ३८	५२ ते ५४	४८ ते ५०
३८ ते ४०	५४ ते ५७	५० ते ५२
४० ते ४२	५७ ते ६०	५२ ते ५४
४२ ते ४४	६० ते ६३	५४ ते ५७
४४ ते ४६	६३ ते ६६	५७ ते ६०
४६ ते ४८	६६ ते ७०	६० ते ६३
४८ ते ५०	७० ते ७५	६३ ते ६६
	७५ ते ८०	६६ ते ७०
	८० वरील	७० ते ७५
		७५ ते ८०
		८० वरील

किंवा बॉक्सिंग

वयोगट	वजनगट									
१४ वर्ष मुले	-२४	-२८	-३२	-४२	-४७	-५२	-५७	-६२	+६२	
१४ वर्ष मुली	-२४	-२८	-३२	-३७	-४२	-४६	-५०	+५०		
१७ वर्ष मुले	-३५	-४०	-४५	-५०	-५५	-६०	-६५	-७०	-७५	+७५
१७ वर्ष मुली	-३५	-४०	-४५	-५०	-५५	-६०	+६०			
१९ वर्ष मुले	-४४	-४८	-५२	-५६	-६०	-६५	-७०	-७५	-८०	+८०
१९ वर्ष मुली	-४५	-४८	-५१	-५४	-५७	-६३	+६३			

कबड्डीवजन गट व क्रीडांगण मापे

वयोगट	क्रीडांगण क्षेत्रफळ	वजन गट
१४ वर्षा खालील मुले	११ x ८ मी	५१ किलो खालील
१४ वर्षा खालील मुली	११ x ८ मी	४८ किलो खालील
१७ वर्षा खालील मुले	१२ x ८ मी	५७ किलो खालील
१७ वर्षा खालील मुली	१२ x १० मी	५३ किलो खालील
१९ वर्षा खालील मुले	१३ x १० मी	६५ किलो खालील
१९ वर्षा खालील मुली	१२ x ८ मी	५९ किलो खालील

विविध खेळ स्पर्धेतील वजन गट

ज्युदो (वजन गट)

૧૪ વર્ષાખાલીલ		૧૫ વર્ષાખાલીલ		૧૬ વર્ષાખાલીલ	
મુલે	મુલી	મુલે	મુલી	મુલે	મુલી
૨૫ કિલો ખાલીલ	૨૩ કિલો ખાલીલ	૪૦ કિલો ખાલીલ	૩૬ કિલો ખાલીલ	૪૦ કિલો ખાલીલ	૩૬ કિલો ખાલીલ
૩૦ કિલો ખાલીલ	૨૭ કિલો ખાલીલ	૪૫ કિલો ખાલીલ	૪૦ કિલો ખાલીલ	૪૫ કિલો ખાલીલ	૪૦ કિલો ખાલીલ
૩૫ કિલો ખાલીલ	૩૨ કિલો ખાલીલ	૫૦ કિલો ખાલીલ	૪૪ કિલો ખાલીલ	૫૦ કિલો ખાલીલ	૪૪ કિલો ખાલીલ
૪૦ કિલો ખાલીલ	૩૬ કિલો ખાલીલ	૫૫ કિલો ખાલીલ	૪૮ કિલો ખાલીલ	૫૫ કિલો ખાલીલ	૪૮ કિલો ખાલીલ
૪૫ કિલો ખાલીલ	૪૦ કિલો ખાલીલ	૬૦ કિલો ખાલીલ	૫૨ કિલો ખાલીલ	૬૦ કિલો ખાલીલ	૫૨ કિલો ખાલીલ
૫૦ કિલો ખાલીલ	૪૪ કિલો ખાલીલ	૬૬ કલો ખાલીલ	૫૭ કિલો ખાલીલ	૬૬ કલો ખાલીલ	૫૭ કિલો ખાલીલ
૫૦ કિલો વરીલ	૪૪ કિલો વરીલ	૭૩ કિલો ખાલીલ	૬૩ કિલો ખાલીલ	૭૩ કિલો ખાલીલ	૬૩ કિલો ખાલીલ
		૮૧ કિલો ખાલીલ	૭૦ કિલો ખાલીલ	૮૧ કિલો ખાલીલ	૭૦ કિલો ખાલીલ
		૯૦ કિલો ખાલીલ	૭૦ કિલો વરીલ	૯૦ કિલો ખાલીલ	૭૦ કિલો વરીલ
		૯૦ કિલો વરીલ			

કુસ્તી (વજન ગટ) ફ્રીસ્ટાઇલ વ ગ્રીકોરોમન

वेटलिफ्टिंग (वजन गट)

१४ वर्षाखालील	१४ वर्षाखालील	१७ वर्षाखालील	१७ वर्षाखालील	१९ वर्षाखालील	१९ वर्षाखालील
मुले	मुली	मुले	मुली	मुले	मुली
३२ कि. खालील	३२ कि. खालील	४२ कि. खालील	३८ कि. खालील	४२ कि. खालील	४४ कि. खालील
३५ कि. खालील	३५ कि. खालील	४६ कि. खालील	४० कि. खालील	४६ कि. खालील	४८ कि. खालील
३८ कि. खालील	३८ कि. खालील	५० कि. खालील	४३ कि. खालील	५० कि. खालील	५१ कि. खालील
४१ कि. खालील	४१ कि. खालील	५४ कि. खालील	४६ कि. खालील	५५ कि. खालील	५५ कि. खालील
४५ कि. खालील	४४ कि. खालील	५८ कि. खालील	४९ कि. खालील	६० कि. खालील	५९ कि. खालील
४९ कि. खालील	४८ कि. खालील	६३ कि. खालील	५२ कि. खालील	६६ कि. खालील	६३ कि. खालील
५५ कि. खालील	५२ कि. खालील	६९ कि. खालील	५६ कि. खालील	७४ कि. खालील	६७ कि. खालील
६० कि. खालील		७६ कि. खालील	६० कि. खालील	८४ कि. खालील	७२ कि. खालील
		८५ कि. खालील	६५ कि. खालील	९६ कि. खालील	
		१०० कि. खालील	७० कि. खालील	१२० कि. खालील	

१७ वर्षाखालील	१७ वर्षाखालील	१९ वर्षाखालील	१९ वर्षाखालील
मुले	मुली	मुले	मुली
५० कि. खालील	४४ कि. खालील	५० कि. खालील	४४ कि. खालील
५६ कि. खालील	४८ कि. खालील	५६ कि. खालील	४८ कि. खालील
६२ कि. खालील	५३ कि. खालील	६२ कि. खालील	५३ कि. खालील
६९ कि. खालील	५८ कि. खालील	६९ कि. खालील	५८ कि. खालील
७७ कि. खालील	६३ कि. खालील	७७ कि. खालील	६३ कि. खालील
८५ कि. खालील	६९ कि. खालील	८५ कि. खालील	६९ कि. खालील
९४ कि. खालील	७५ कि. खालील	९४ कि. खालील	७५ कि. खालील
९४ कि. वरील	७५ कि. वरील	९०५ कि. खालील	७५ कि. वरील
		९०५ कि. वरील	

तायकवाँदो (वजन गट)

१) १४ वर्ष मुले मुली	१८ किलोखालील १८ ते २१, कि. २१ ते २३, कि. २३ ते २५, कि. २५ ते २७, कि. २७ ते २९, कि. २९ ते ३२, कि. ३२ ते ३५, कि. ३५ ते ३८, कि. ३८ ते ४१, कि. ४१ किलोवरील १६ किलोखालील, १६ ते १८, कि. १८ ते २०, कि. २० ते २२, कि. २२ ते २४, कि. २४ ते २६, कि. २६ ते २९, कि. २९ ते ३२, कि. ३२ ते ३५, कि. ३५ ते ३८, कि. ३८ किलोवरील.
२) १७ वर्ष मुले मुली	३५ किलोखालील, ३५ ते ३८, कि. ३८ ते ४१, कि. ४१ ते ४५, कि. ४५ ते ४८, कि. ४८ ते ५१, कि. ५१ ते ५५, कि. ५५ ते ५९, कि. ५९ ते ६३, कि. ६३ ते ६८, कि. ६८ ते ७३, कि. ७३ ते ७८, ७८ किलो वरील ३२ किलोखालील, ३२ ते ३५, कि. ३५ ते ३८, कि. ३८ ते ४२, कि. ४२ ते ४४, कि. ४४ ते ४६, कि. ४६ ते ४९, कि. ४९ ते ५२, कि. ५२ ते ५५, कि. ५५ ते ५९, कि. ५९ ते ६३, कि. ६३ ते ६८, ६८ किलो वरील
३) १९ वर्ष मुले मुली	४५ किलोखालील, ४५ ते ४८, कि. ४८ ते ५१, कि. ५१ ते ५५, कि. ५५ ते ५९, कि. ५९ ते ६३, कि. ६३ ते ६८, कि. ६८ ते ७३, कि. ७३ ते ७८, ७८ किलोवरील ४० किलोखालील, ४० ते ४२, कि. ४२ ते ४४, कि. ४४ ते ४६, कि. ४६ ते ४९, कि. ४९ ते ५२, कि. ५२ ते ५५, कि. ५५ ते ५९, कि. ५९ ते ६३, कि. ६३ ते ६८, ६८ किलोवरील

वुशू (वजन गट)

२) १७ वर्ष मुले मुली	४०कि., ४५कि., ४८कि., ५२कि., ५६कि., ६०कि., ६५कि., ७०कि., ७५ कि., ८०कि., ८५ कि. ३६कि., ४०कि., ४५कि., ४८कि., ५२कि., ५६कि., ६०कि., ६५कि., ७०कि.
३) १९ वर्ष मुले मुली	४४कि., ४८कि., ५२कि., ५६कि., ६०कि., ६५कि., ७०कि., ७५कि., ७५कि. वरील ४०कि., ४४कि., ४८कि., ५२कि., ५६कि., ६०कि., ६५कि., ६५कि. वरील

कराटे (वजन गट)

१) १४ वर्ष मुले मुली	२०कि., २०-२५कि., २५-३०कि., ३०-३५कि., ३५-४०कि., ४०-४५कि., ४५-५०कि., ५०-५५कि., ५५-६०कि., ६०कि. वरील १८कि., १८-२२कि., २२-२४ कि., २४-२६कि., २६-३०कि., ३०-३४कि., ३४-३८कि., ३८-४२कि., ४२-४६कि., ४६-५०कि., ५०कि. वरील
२) १७ वर्ष मुले मुली	३५कि., ३५-४०कि., ४०-४५कि., ४५-५०कि., ५०-५५कि., ५५-६०कि., ६०-६५कि., ६५-७०कि., ७०कि. वरील ३२कि., ३२-३६कि., ३६-४०कि., ४०-४४कि., ४४-४८कि., ४८-५२कि., ५२-५६कि., ५६-६०कि., ६०कि. वरील
३) १९ वर्ष मुले मुली	४५कि., ४५-५०कि., ५०-५५कि., ५५-६०कि., ६०-६५कि., ६५-७०कि., ७०कि. वरील ४०कि., ४०-४४कि., ४४-४८कि., ४८-५२कि., ५२-५६कि., ५६-६०कि., ६० कि. वरील

सिकई माश्लि आर्ट (वजन गट)

१) १४ वर्ष मुले मुली	-२५कि., २५-२९ कि., २९-३३ कि., ३३-३७ कि., ३७-४१कि., ४१-४५ कि., ४५कि. वरील -२३ कि., २३-२७ कि., २७-३१ कि., ३१-३५ कि., ३५-३९ कि., ३९-४१ कि., ४१ कि. वरील
२) १७ वर्ष मुले मुली	-४० कि., ४०-४४ कि., ४४-४८ कि., ४८-५२ कि., ५२-५६ कि., ५६-६० कि., ६० कि. वरील -३६ कि., ३६-४० कि., ४०-४४ कि., ४४-४८ कि., ४८-५२ कि., ५२-५६ कि., ५६ कि. वरील
३) १९ वर्ष मुले मुली	-४६ कि., ४६-५० कि., ५०-५४ कि., ५४-५८ कि., ५८-६२ कि., ६२-६६ कि., ६६ कि. वरील -४२ कि., ४२-४६ कि., ४६-५० कि., ५०-५४ कि., ५४-५८ कि., ५८-६२ कि., ६२ कि. वरील

शालेय निवड चाचणी

निवड चाचणीचे निकष हे गतवर्षप्रमाणेच राहतील. जिल्हास्तरावर पराभूत संघातून उत्कृष्ट खेळाडूंची निवड जिल्हा समितीद्वारे करण्यात येईल. व निवड केलेले खेळाडू विभागीय निवड चाचणीसाठी पाठविण्यात येतील. तेथील विभागीय निवड समिती उत्कृष्ट खेळाडूंची निवड राज्यस्तरीय निवड चाचणीसाठी करतील.

खेळ निहाय जिल्हा व विभागीय स्पर्धासाठी खालील सदस्यांपैकी तीन सदस्यांची जिल्हास्तरीय निवड समिती जिल्हा क्रीडा अधिकारी गठीत करतील तर विभागस्तरीय निवड समिती विभागीय उपसंचालक, क्रीडा व युवक सेवा गठीत करतील.

जिल्हा क्रीडा अधिकारी हे जिल्हास्तरीय निवड समितीचे पदसिध्द अध्यक्ष राहतील, तर विभागीय निवड समितीचे पदसिध्द अध्यक्ष विभागीय उपसंचालक अुवा त्यांनी नियुक्त केलेले प्रतिनिधी राहतील.

- १) संबंधित खेळांचे पुरस्कार सन्मानित अर्जुन किंवा शिवछत्रपती राज्य क्रीडा पुरस्कार विजेते खेळाडू किंवा द्रोणाचार्य किंवा उत्कृष्ट क्रीडा मार्गदर्शक.
- २) संबंधित खेळाच्या जिल्हा / राज्य संघटनेचे तज्ज्वल व अनुभवी प्रतिनिधी.
- ३) संबंधित खेळांचे जिल्ह्यात कार्यरत असणारे मार्गदर्शक (राज्य/साई.)
- ४) जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालयाचे क्रीडा अधिकारी.
- ५) शारीरिक शिक्षण महाविद्यालयाचे प्राचार्य किंवा प्राध्यापक.
- ६) माध्यमिक शाळेतील नामवंत क्रीडा शिक्षक.

जिल्हास्तरीय निवड चाचणी :

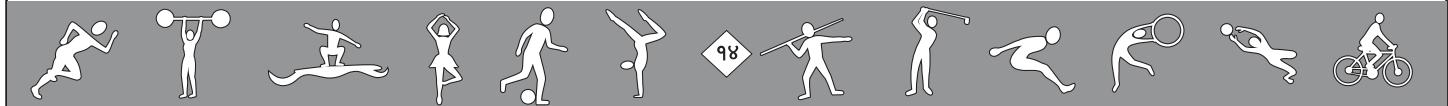
जिल्हास्तरीय निवड समिती सदस्य जिल्हास्तरीय सामने सुरु असताना बॅडमिंटन, लॉन टेनिस, टेबल टेनिस या खेळातील पराभूत संघातून प्रत्येकी तीन व चार सांधिक खेळातील पाच सर्वोत्कृष्ट खेळाडूंची निवड करतील. जिल्हास्तरीय स्पर्धेतून निवड झालेले खेळाडू विभागीय निवड चाचणीसाठी पात्र राहतील.

विभागीय निवड चाचणी :

विभागीय क्रीडा स्पर्धेत पराभूत संघातील तसेच जिल्ह्यातून निवड चाचणीसाठी आलेल्या खेळाडूंचे चाचणी सामने घेऊन बॅडमिंटन, लॉनटेनिस, टेबलटेनिस खेळातील प्रत्येकी तीन व इतर सांधिक खेळातील पाच सर्वोत्कृष्ट खेळाडूंची निवड करून निवड झालेले खेळाडू विभागीय क्रीडा उपसंचालकांच्या शिफारसीने राज्यस्तरीय निवड चाचणीसाठी पात्र राहतील.

राज्यस्तरीय निवड चाचणी :

राज्याच्या संघाची निवड करण्याकरिता क्रीडा संचालनालयामार्फत खेळ निहाय तीन सदस्यांची निवड समिती गठीत करण्यात येते. राज्यस्तरीय क्रीडा स्पर्धेतील तसेच विभागातून निवड झालेल्या खेळाडूची राज्यस्तरावर निवड चाचणी आयोजित करण्यात येते.

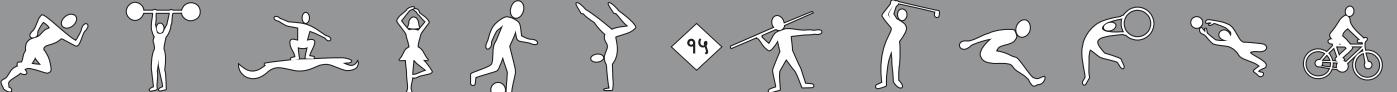

खेळाडूंच्या वयोगटाचा तक्ता २०१८-१९

अ.क्र.	क्रीडा स्पर्धा	वयोगट	इयत्ता	खेळाडूंचा जन्म
१.	शालेय क्रीडा स्पर्धा	१९ वर्षाखालील	इ. १२वी पर्यंत शिकत असलेले	१.१.२००० अथवा वा त्यानंतरचा
२.	शालेय क्रीडा स्पर्धा	१७ वर्षाखालील	इ. १२ वी पर्यंत शिकत असलेले	१.१.२००२ अथवा त्यानंतरचा
३.	शालेय क्रीडा स्पर्धा	१४ वर्षाखालील	इ. ६ वी ते पुढील वर्गात शिकत असलेले	१.१.२००५ अथवा त्यानंतरचा
४.	सुब्रतो मुखर्जी कप फूटबॉल (सब ज्युनिअर)	१४ वर्षाखालील मुले	कोणत्याही वर्गात शिकत असलेले	१.१.२००५ अथवा त्यानंतरचा
५.	सुब्रतो मुखर्जी कप फूटबॉल (ज्युनिअर)	१७ वर्षाखालील मुले / मुली	कोणत्याही वर्गात शिकत असलेले	१.१.२००२ अथवा त्यानंतरचा
६.	ज्युनियर नेहरु हॉकी स्पर्धा स्पर्धा	१७ वर्षाखालील मुले व मुली	कोणत्याही वर्गात शिकत असलेले	१.११.२००१ अथवा त्यानंतरचा
७.	सब ज्युनियर नेहरु हॉकी स्पर्धा	१५ वर्षाखालील मुले	कोणत्याही वर्गात शिकत असलेले	१.११.२००३ अथवा त्यानंतरचा
८.	स्केटिंग	११ वर्षाखालील मुले, मुली	इ. ३ री ते ५ वी पर्यंत शिकत असलेले	१.१.२००८ अथवा त्यानंतरचा

महत्वाचे नियम

- १) एक खेळाडू कोणत्याही खेळप्रकारामध्ये एका वयोगटामध्ये जास्तीत जास्त तीन वर्षे सहभागी होवू शकेल, जर खेळाडू एका वर्गामध्ये नापास झाला तर त्या वर्गात असताना तो एकदाच सहभाग घेवू शकतो.
- २) १४ वर्षाखालील मुले/मुली वयोगट – राष्ट्रीय शालेय क्रीडा स्पर्धेत १४ वर्षाखालील मुले/मुली या वयोगटामध्ये इयत्ता ६ वी च्या खालच्या इयतेतील खेळाडू सहभागी होवू शकणार नाहीत. म्हणजेच १४ वर्षाखालील वयोगटात इयत्ता ५ वी चा खेळाडू खेळू शकणार नाही.
- ३) ११ वर्षाखालील मुले/मुली वयोगट – राष्ट्रीय शालेय क्रीडा स्पर्धेत ११ वर्षाखालील मुले/मुली या वयोगटामध्ये इयत्ता ३ री च्या खालच्या इयतेतील खेळाडू सहभागी होवू शकणार नाहीत, म्हणजेच ११ वर्षाखालील वयोगटात इयत्ता २ री चा खेळाडू खेळू शकणार नाही.
- ४) टेबल टेनिस, बॅडमिंटन, बुध्दीबळ, कॅरम, लॉन टेनिस हे खेळ सांधिक व वैयक्तिक या दोनही प्रकारामध्ये खेळले जातात. या खेळांसाठी खालील नियमावली केली आहे.
 - अ. सांधिक खेळ बाब – कमीत कमी तीन व जास्तीत जास्त पाच खेळाडू सहभागी होतील.
 - ब. वैयक्तिक खेळ बाब – यामध्ये सांधिक खेळ बाबीतीलच जास्तीत जास्त दोन खेळाडू सहभागी होतील. उदा. लॉन टेनिस या खेळाकरिता पाच खेळाडूंचा संघ असतो. त्या पाच खेळाडूंपैकीच दोन खेळाडू वैयक्तिक बाबीमध्ये सहभागी होवू शकतील.
- ५) वजनगटाच्या खेळाडूंचे वजन हे, तो ज्या वगनगटामध्ये खेळणार आहे, त्याच वजनगटात असणे आवश्यक आहे. विहित गटातील वजनापेक्षा कमी अथवा जास्त वजन असल्यास अन्य गटात खेळविले जाणार नाही.

शालेय क्रीडा स्पर्धा आयोजनासंबंधी

शालेय क्रीडा स्पर्धा संहिता नियमावली

महाराष्ट्र शासनाच्या क्रीडा व युवक सेवा संचालनायाच्या निर्मितीपासून शालेय, इतर क्रीडा स्पर्धाचे आयोजन करण्यात येत आहे. भारतीय शालेय खेळ महासंघाच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार शालेय क्रीडा स्पर्धा विषयी भारतीय खेळा प्राधिकरणाच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार खेलो इंडिया स्पर्धेचे आयोजन करण्यात येणार आहे.

शासनाच्या क्रीडा व युवक सेवा संचालनालायाच्या वतीने आयोजित क्रीडा स्पर्धाचे आयोजन शिस्तबद्ध, काटेकोरपणे व नेटके होणे आवश्यक आहे. तसेच विविध स्पर्धामधून योग्य खेळांडूची निवड झाल्यास राज्याचा उत्तम संघ राष्ट्रीय स्पर्धेसाठी सहभागी होवून राज्याच्या नाव लौकिकात भर पडेल.

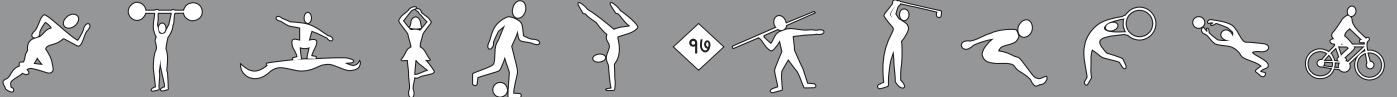
उपरोक्त सर्व बाबींचा विचार करून स्पर्धानियमांचे काटेकोरपणे पालन, योग्या खेळांडूची निवड, स्पर्धा आयोजनामध्ये खेळांडू, संयोजक, मार्गदर्शक यांनी पाळावयाची शिस्त याबाबत जिल्हा क्रीडा परिषद, पुणे क्रीडा स्पर्धासंहिता सन २००८-२००९ च्या स्पर्धेपासून अंमलबजावणी करण्यात येत आहे. ती पुढीलप्रमाणे –

नियम

- १) भारतीय शालेय खेळ महासंघाद्वारे आयोजित करण्यात येणाऱ्या विविध शालेय क्रीडा स्पर्धा आयोजनाचे स्तर राष्ट्रीय, राज्य, विभाग, जिल्हा, तालुका स्तर राहतील.
- २) भारतीय शालेय महासंघाच्या वतीने घेण्यात येणाऱ्या शालेय क्रीडा स्पर्धासाठी, भारतीय खेळ प्राधिकरणाच्या वतीने घेण्यात येणाऱ्या क्रीडा स्पर्धासाठी राज्याचा संघ पाठविणे अथवा न पाठविणे या बाबतचे सर्वस्वी अधिकार आयुक्त क्रीडा व युवक सेवा यांना राहतील.
- ३) भारतीय शालेय महासंघाने, भारतीय खेळ प्राधिकरणाने त्या त्या खेळाच्या राष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धाचे आयोजन करण्याची जबाबदारी ज्या राज्याकडे सोपवली असेल व त्या खेळाच्या स्पर्धेचे आयोजन कोणत्याही कारणास्तव त्या राज्याकडून होऊ शकले नाही व त्यामुळे त्या खेळाच्या राष्ट्रीय स्पर्धेपासून व पर्यायाने त्या खेळाच्या सहभागाच्या प्रमाणपत्रापासून खेळांडूस वंचित रहावे लागल्यास त्यास क्रीडा व युवक सेवा संचालनालय जबाबदार राहणार नाही.
- ४) शालेय व इतर क्रीडा स्पर्धाचे प्रत्येक स्तरावरील आयोजन हे (Nock-Out) बाद पद्धतीने करण्यात येईल.
- ५) भारतीय शालेय खेळ महासंघाच्या निर्देशानुसार कनिष्ठ गटातील खेळांडू वरीष्ठ गटात सहभाग घेता येईल. तथापि त्या शैक्षणिक वर्षात कोणत्याही विशिष्ट खेळात, एकाच वयोगटात खेळणे बंधनकारक आहे.
- ६) शैक्षणिक वर्षाच्या सुरुवातीला ज्या शाळेमधून त्याची नोंद झाली असेल व कोणत्याही स्पर्धेत त्या शाळेमधून सहभाग झाला असेल त्याच संस्थेकडून त्याच शैक्षणिक वर्षामध्ये खेळता येईल.
- ७) एका संस्थेस प्रत्येक सांघिक खेळ प्रकारामध्ये प्रत्येक वयोगटात एका संघास प्रवेश घेता येईल व वैयक्तिक क्रीडा प्रकारामध्ये प्रत्येक बाबीमध्ये जास्तीत जास्त १ स्पर्धकांना सहभागी होता येईल.
- ८) जलतरण व मैदानी या खेळांडूस वैयक्तिक क्रीडा प्रकारामध्ये जास्तीत जास्त ३ बाबींमध्ये व सांघिक (रिले, क्रॉसकंट्री) मध्ये सहभागी होता येईल.
- ९) प्रत्येक शैक्षणिक वर्षामध्ये मान्यता प्राप्त प्राथमिक, माध्यमिक, शाळांनी व कनिष्ठ महाविद्यालयांनी शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग यांचेकडील परिपत्रक क्र. राक्तीधो – २०५/प्र.क्र./१५/क्रीयुसे – १, दिनांक २ एप्रिल २००५ अन्वये शाळेमधील प्रत्येक विद्यार्थ्याने किमान एका खेळाच्या शालेय क्रीडा स्पर्धेमध्ये भाग घ्यावा. असे प्रस्तावित आहे. त्यानुसार प्रत्येक शाळेने शालेय क्रीडा स्पर्धेत किमान दोन सांघिक व तीन वैयक्तिक क्रीडा प्रकारात सहभागी होणे बंधनकारक आहे.
- १०) सांघिक क्रीडा स्पर्धामधील विजयी संघ फक्त पुढील स्तरावरील (राज्यस्तरापर्यंत) स्पर्धेसाठी पात्र ठरतील.
- ११) वैयक्तिक क्रीडा प्रकारात मैदानी व जलतरण या प्रकाराती अनुक्रमे प्रथम व द्वितीय क्रमांकाचे खेळांडू तालुका स्तरापासून राज्य स्तरापर्यंत पात्र राहतील, मात्र कुस्ती ज्युदो तायक्वांदो, वेटलिफिटींग, बॉक्सिंग, सिर्कइ मार्शल आर्ट किक बॉक्सिंग, या खेळ

- बाबीतील फक्त प्रथम क्रमांकाचा खेळाडू राज्य स्तरांपर्यंत सहभागी होईल.
- १२) रिलेमध्ये (जलतरण व मैदानी) फक्त प्रथम क्रमांकाचा संघ राज्य स्तरापर्यंत सहभागी होण्यास पात्र राहील.
- १३) जिमनॅस्टिक, तलवारबाजी, धनुर्विद्या, बॅडमिंटन, टेबलटेनिस, लॉन टेनिस, बुट्टिबळ या खेळांमधील गुणानुक्रमाने निवड करण्यात येईल व गुणानुक्रमे निवडलेले खेळाडू पुढील स्तरावरील स्पर्धेसाठी पात्र ठरतील.
- १४) शालेय क्रीडा स्पर्धा त्या त्या खेळाच्या राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय एकविध क्रीडा संघटनांच्या नियमानुसार घेण्यात येतील. स्थळ व कालपरत्वे उदा. : क्रिकेटमधील ओवर्स, फुटबॉल, हॉकीमधील वेळ, लॉनटेनिस मधील सेट संख्या इ. खेळांमधील नियमांमध्ये बदल करण्याचे अधिकार आयोजन समितीला राहतील.
- १५) स्पर्धेसाठी आवश्यक असणारे क्रीडा साहित्य, संरक्षक साधने सहभागी संघाने आणणे व वापरणे त्या त्या संघाचे बंधनकारक राहिल तसेच बॅडमिंटन, टेबल टेनिस, लॉन टेनिससाठी बॉल व इतर क्रीडा साहित्य सहभागी होणाऱ्या खेळाडूंचे / संघाचे राहील.
- १६) वजनगटांच्या स्पर्धाप्रकारात खेळाडू ज्या वजन गटात प्राथमिक स्वरूपात सहभागी होईल, त्याच गटात त्यास पुढील प्रत्येक स्तरावर सहभागी होता येईल.
- १७) शालेय व इतर क्रीडा स्पर्धांमध्ये प्रत्येक खेळाडून स्वतःच्या जबाबदारीवर सहभाग घ्यावा, स्पर्धा दरम्यान कोणत्याही कारणास्तव खेळाडूस कोणतीही दुखापत / इजा झाल्यास अथवा दुर्घटना झाल्यास त्यास संयोजन समिती जबाबदार राहणार नाही. तथापी संयोजन समिती प्रथमोपचार उपलब्ध करून देण्याचा प्रयत्न करेल.
- १८) शालेय व इतर क्रीडा स्पर्धा आयोजन करीत असताना जिल्हा, विभागीय क्रीडा स्पर्धेसाठी बाहेरुन आलेल्या खेळाडूंची निवास व भोजन व्यवस्था ज्या-त्या शाळेने/मंडळाने/कनिष्ठ महाविद्यालयाने स्वतः: करावयाची आहे.
- १९) शालेय व इतर क्रीडा स्पर्धेसाठी तालुका स्तरापासून राज्यस्तरापर्यंत जाण्या येण्यासाठी येणारा प्रवास खर्च हा ज्या -त्या सहभागी होणाऱ्या शाळेने/मंडळाने/कनिष्ठ महाविद्यालयाने स्वतःहा करावयाचा आहे. सदरचा खर्च शाळेस मिळणाऱ्या वेतनेतर अनुदानातून खर्च करण्यास मान्यता आहे.
- २०) प्रत्येक स्तरावर सहभागी होत असतांना खेळाडूने स्वतःहा जवळ विहीत नमुन्यातील पात्रता प्रमाण पत्र व त्यावर सद्य स्थितील पासपोर्ट साईज फोटो चिटकवीलेला अनिवार्य राहील. फोटोवर व खाली मुख्याध्यापक / प्राचार्य यांची स्वाक्षरी शिक्का असणे बंधनकारक राहील. (पात्रता प्रमाणपत्रावर कोणत्याही प्रकारची खाडाखोड दिसून आल्यास ओळखपत्र नियमबाबू समजण्यात येईल.)
- २१) जिल्हा स्तरापासून पुढील स्तरावर सहभागी होत असताना पात्रता प्रमाणपत्रावर जिल्हा क्रीडा अधिकारी यांची प्रतिस्वाक्षरी असणे बंधनकारक राहील.
- २२) शालेय क्रीडा स्पर्धेत १४ वर्षाखालील गटातील स्पर्धेत सहभागी होत असताना शासकीय वैद्यकीय अधिकारी यांचे प्रमाणपत्र (वयोगटासंबंधी) असणे अनिवार्य आहे.
- २३) स्पर्धेमध्ये सहभागी होत असताना प्रत्येक खेळाडूने त्या-त्या खेळाच्या एकविध खेळाच्या संघटनेने निश्चित केलेला गणवेश (स्पोर्ट्स् कीट) असणे अनिवार्य राहिल.
- २४) कोणत्याही स्पर्धकास पात्रता प्रमाणपत्राशिवाय कोणत्याही स्तरावर सहभागी होता येणार नाही.
- २५) स्पर्धे दरम्यान वेळोवेळी आवश्यकतेनुसार आयोजक, सामनाधिकारी यांना पात्रता प्रमाणपत्र तपासणीसाठी उपलब्ध करून देणे बंधनकारक राहील.
- २६) संघ / खेळाडू विरुद्ध दंडात्मक कार्यवाही
- अ) विविध स्तरावर आयोजित करण्यात येणाऱ्या स्पर्धेमध्ये खोटी जन्म तारीख नमूद करून खालच्य वयोगटात खेळविणे
- ब) खोटे पात्रता प्रमाणपत्र, रहिवासी दाखला इ.
- क) दुसऱ्या खेळाडूच्या नावावर अन्य खेळाडू खेळविणे.
- ड) शाळा, कनिष्ठ महाविद्यालय, संस्थेबाहेरील खेळाडू खेळविणे.

उपरोक्त बाबीमध्ये नुसार फसवणूक करणाऱ्या संघ / खेळाडूना बाद ठरविण्यात येईल तसेच प्राथमिक चौकशीमध्ये फसवणूक केल्याचे सिध्द झाल्यास संबंधित शाळा / महाविद्यालयाचे मुख्याध्यापक / प्राचार्य क्रीडा शिक्षक यांचे विरुद्ध भारतीय दंड संहितेनुसार फौजदारी स्वरूपाची कार्यवाही करण्यात येईल किंवा शासनाच्या शालेय शिक्षण विभागाच्या प्रचलित दंड संहितेनुसार पात्र ठरणारी शिस्त भंगाची कार्यवाही करण्यात येईल.

दंडाची रक्कम – जिल्हास्तर रु. – १०००/-, विभागीय स्तर रु. – २०००/-, राज्यस्तर रु. ५०००/-

२७) तक्रार निवारण

- अ) स्पर्धेच्यावेळी संघव्यवस्थापक, मार्गदर्शक, संघनायक, यांना स्पर्धेमधील सहभागी संघ / खेळाडू विरुद्ध तक्रार करावयाची झाल्यास त्याने ती तक्रार लेखी स्वरूपात सामना संपण्यापूर्वी अथवा सामना संपल्यानंतर ३० मिनीटाच्या आत ना परतावा तक्रार शुल्कासह संयोजकाकडे सादर करावी.
- ब) तक्रार नोंदविल्यानंतर तक्रारी बाबतचे पुरावे तक्रार कर्त्याने १ तासाच्या आत सादर करणे बंधनकारक राहील अन्यथा तक्रार फेटाळण्यात येईल.
- क) तक्रार शुल्क रु. ५००/- सर्व स्तरावर घेण्यात येईल. त्याची पावती संयोजकाने तक्रारदारास देऊन जिल्हा क्रीडा परिषदेस सदर शुल्क जमा करावे.
- ड) पंच व तांत्रिक सदस्यांनी दिलेल्या निर्णयाविरुद्ध कोणतीही तक्रार नोंदवून घेतली जाणार नाही.
- इ) तक्रार निवारण समितीने दिलेला निर्णय हा अंतिम राहिल व तो सर्वावर बंधनकारक राहील.
- ई) तक्रार दाराने फक्त पात्रता प्रमाण त्रामध्ये नोंदविलेल्या बाबींवरच तक्रार आक्षेप नोंदविण्यात यावेत.
- फ) तक्रार निवारण समितीचे स्वरूप हे त्रिसदस्यांचे राहील. क्रीडा स्पर्धा आयोजनाची जबाबदारी असलेल्या संयोजकांनी त्या त्या स्तरावरील खालील पैकी तीन सदस्यांची नियुक्ती करावी.

तालुकास्तरावर : १) गटशिक्षणाधिकारी, २) तालुका क्रीडा अधिकारी, ३) क्रीडा अधिकारी, ४) एकविध खेळ जिल्हा संघटना प्रतिनिधी, ५) क्रीडा मार्गदर्शक, ६) त्या खेळातील तज्ज अनुभवी क्रीडा शिक्षक.

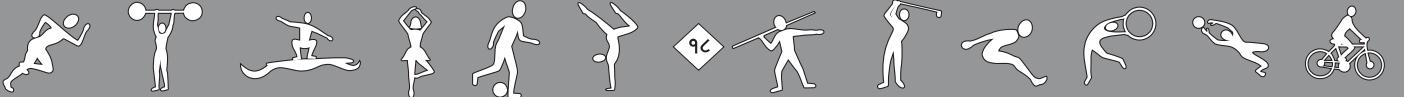
जिल्हास्तरावर : जिल्हा क्रीडा अधिकारी किंवा त्यांनी नियुक्त केलेला क्रीडा अधिकारी, २) संबंधित खेळाचे पुरस्कारार्थी / राष्ट्रीय / राज्यस्तरीय खेळाडू, ३) एकविध खेळ जिल्हा संघटना प्रतिनिधी, ४) क्रीडा मार्गदर्शक, ५) त्या खेळातील तज्ज अनुभवी क्रीडा शिक्षक.

विभागस्तरावर : १) विभागीय उपसंचालक किंवा त्यांनी नियुक्त केलेला प्रतिनिधी, २) जिल्हा क्रिडा अधिकारी, ३) एकविध खेळ जिल्हा संघटना प्रतिनिधी, ४) क्रीडा मार्गदर्शक, ५) त्या खेळातील तज्ज अनुभवी क्रीडा शिक्षक, ६) संबंधित खेळाचे पुरस्कारार्थी / राष्ट्रीय / राज्यस्तरीय खेळाडू,

२८) ओळखपत्रावर आयडेंटेटी साईजचा सद्यस्थितीतील फोटो चिटकवून त्यावर संस्थाप्रमुखांचा शिक्का व स्वाक्षरी असणे आवश्यक आहे. अथवा फोटोच्या ठिकाणी खेळाडूचे छायाचित्र संगणकावरून स्कॅन करून घेतले तरी चालेल मात्र छायाचित्र स्कॅन करण्यापूर्वी संबंधित संस्थाप्रमुख यांनी त्या छायाचित्रावर स्वाक्षरी करणे आवश्यक आहे. सर्व शाळाप्रमुखांना या द्वारे सूचित करण्यात येते की, ओळखपत्रावरील होणारा आवर्ती खर्च कमी करण्यासाठी स्वाक्षरीकृत संगणकीय छायाचित्रे असलेली ओळखपत्रे खेळाडूना पुरवावीत.

२९) स्पर्धेमध्ये सहभागी होणाऱ्या सर्व संघासोबत शाळेचे क्रीडा शिक्षक व मुलींच्या संघासोबत महिला क्रीडा शिक्षक असणे आवश्यक आहे. नसल्यास संघास संघव्यवस्थापक नसणाऱ्या खेळाडूस सहभागी होऊ दिले जाणार नाही.

३०) विजयी संघांना पुढील स्तरावर सहभागी होणे बंधनकारक आहे. अपरिहार्य कारणास्तव पुढील स्तरावर सहभागी होणे शक्य नसल्यास स्पर्धेच्या नियोजित तारखेपूर्वी किमान दोन दिवस आधी या कार्यालयास सहभागी न होण्याच्या कारणासह लेखी कळवावे. कोणतीही पूर्व सूचना न देता सहभागी न होणाऱ्या संघ / संस्था / शाळा / माहाविद्यालय / खेळाडूंवर दंडात्मक कार्यवाही करण्यात येईल.

- ३१) क्रीडा स्पर्धाचा कार्यक्रम, प्राथमिक प्रवेशिका सादर करतांना दिलेल्या वेळापत्रकाप्रमाणे पार पाडण्याचा कटाक्षाने प्रयत्न करण्यात येईल. तथापि काही अपरिहार्य कारणास्तव स्पर्धेचे वेळापत्रक बदलणे भाग पडल्यास स्थानिक वर्तमान पत्रातून प्रसिद्धी देण्यात येईल. संबंधीतांनी कृपया या बाबी लक्षात घेऊन या कार्यालयाच्या अथवा स्पर्धा संयोजकाच्या वारंवार संपर्कात रहावे.
- ३२) क्रीडा स्पर्धाच्या सुलभ आयोजनासाठी सर्व संघ / खेळाडूंनी स्पर्धाकार्यक्रमाच्या वेळापत्रकानुसार वेळेपूर्वी अर्धा तास आपली उपस्थिती नोंदवावी.
- ३३) सर्व खेळाडूंनी स्पर्धास्थळी मौल्यवान दागिने अथवा वस्तु, रोख रक्कम इत्यादी बाबी आणू नयेत, या वस्तू गहाळ झाल्यास अथवा चोरी झाल्यास हानीची जबाबदारी घेणार नाही. याची नोंद घ्यावी.
- ३४) स्पर्धेसाठी आलेल्या खेळाडूंची मैदानावर, मैदानाबहेर व निवासस्थळी वर्तणुक चांगली असणे आवश्यक आहे. बेशिस्त खेळाडू / संघास दंडात्मक कार्यवाही करून पूढील स्तरावर भाग घेण्यास अपात्र ठरवले जाईल.
- ३५) स्पर्धेच्या भाग्यपत्रिका (लॉटस) स्पर्धेच्या एका दिवस पूर्वी अथवा स्पर्धेच्या दिवशी सकाळी आयोजकांकडून प्राप्त करून घ्याव्यात, भाग्यपत्रिका घेऊन जाण्याची जबाबदारी संबंधीत संस्थेची संघव्यवस्थापकाची राहील.
- ३६) विभागीय स्पर्धेत सहभागी होतांना खेळाडूंच्या ओळखपत्रावर जिल्हा क्रीडा अधिकारी, पुणे यांची प्रतिस्वाक्षरी असणे आवश्यक असून ती घेण्याची जबाबदारी संबंधित संस्थेची राहिल.
- ३७) सांघिक क्रीडा स्पर्धेत किमान तीन संघ व वैयक्तिक क्रीडा प्रकारात किमान तीन खेळाडू सहभागी झाल्याशिवाय प्रमाणपत्रे प्रदान करण्यात येणार नाहीत. संचालनालयाचे पत्र क्र. क्रीयुसे ताजिविराक्रीस्पआ/(२०१) ११-१२/का-४ दि. ३/८/२०११ च्या अन्वये तालुका जिल्हाविभाग स्तरीय क्रीडास्पर्धामध्ये प्रथम, द्वितीय, तृतीय क्रमांक प्राप्त केलेल्या खेळाडूंनाच प्रमाणपत्र वितरीत करण्यात येतील.
- ३८) सर्व स्तरावरील स्पर्धा सकाळी ८.३० वाजता किंवा आयोजकांनी कळविलेल्या वेळेनुसार सुरु होतील.
- ३९) स्पर्धेत सहभागी होणारा खेळाडू हा शाळेचा / संस्थेचा नियमित विद्यार्थी असणे आवश्यक आहे.
- ४०) सांघिक खेळाच्या भाग्यपत्रिका स्पर्धा सुरु होण्याच्या दिनांकापूर्वी दोन दिवस वेबसाईटवर अथवा स्पर्धा संयोजकाकडे मिळतील. भाग्यपत्रिकेवरील वेळ व दिनांक पासून संघ आपल्यास दिलेल्या वेळेपूर्वी १ तास अगोदर मैदानावर उपस्थिती नोंदवावी.
- ४१) स्पर्धेचा स्तर विचारात घेऊन स्पर्धा आयोजन पद्धतीमध्ये (सामन्याचा वेळ सेट इ.) बदल करण्याचे अधिकार संयोजन समितीने राखून ठेवलेले आहेत. त्याशिवाय वेळ व परिस्थितीचा अभ्यास करून संयोजन समितीद्वारे घेण्यात येणारे निर्णय बंधनकारक राहतील.
- ४२) शालेय व इतर क्रीडा स्पर्धेतील एक किंवा अनेक खेळ, वयोगट बदलण्याचा किंवा रद्द करण्याचा निर्णय कार्यालयाने राखून ठेवलेला आहे.
- ४३) वजन गटाच्या स्पर्धेकरीता खेळाडूंची वजने स्पर्धेच्या ठिकाणी सकाळी ९.०० ते १०.३० या वेळेत घेण्यात येतील.
- ४४) स्पर्धेच्या ठिकाणी प्रवेशिकेत नमूद केलेले सर्व खेळाडू मैदानावर उपस्थित असणे बंधनकारक आहे. गैरहजर खेळाडूंना पुढील सामन्यात अथवा संघ विजयी झाल्यास पुढील स्तरावर सहभागी होता येणार नाही. जेवढे खेळाडू प्रत्यक्ष उपस्थित असतील. तेवढ्याच खेळाडूंना पुढील स्तरावर सहभागी होता येईल.
- ४५) काही तांत्रिक अडचणीमुळे स्पर्धेच्या कार्यक्रमात, स्पर्धेच्या जागेत बदल करण्याचे संपूर्ण अधिकार जिल्हा क्रीडा परिषद पुणे, जिल्हा समितीने राखून ठेवलेले आहेत.
- तरी उपरोक्त क्रीडा स्पर्धा संहिता नियमावलीचा खेळाडू, क्रीडा शिक्षक, क्रीडा मार्गदर्शक, संयोजक, आयोजक या सर्वांनी काटकोरपणे पालन करून सदरील स्पर्धा यशस्वीरीत्या आयोजना कामी सहकार्य करावे.
- ४६) राज्यस्तरीय क्रीडा स्पर्धेकरीता निवड झालेल्या खेळाडू / संघांनी इंग्रजी विहित नमुन्यातील तीन प्रतीत ओळखपत्र जिल्हा क्रीडा अधिकारी यांचे प्रतिस्वाक्षरीत स्पर्धेच्या ठिकाणी घेऊन जाणे अनिवार्य आहे.

Dist. - Pune

State School Games 2018-19

Certificate of Eligibility

Under - 14/17/19 Boys / Girls

Photograph duly
attested by the
Principal
Head Master with
Stamp

1.	Name of the Institution									
2.	Name of the participant (In Block Letters)									
3.	Father's Name									
4.	Date of Birth i) in Fig. ii) in Words	<input type="text"/>								
5.	Aadhaar Card No.	<input type="text"/>								
6.	Discipline									
7.	Age in completed years as on 31 December	Year	Month	Days						
8.	Home Address in Full & Phone No. / Mob. No.									
9.	Admission No. & Year									
10.	Date of Joining the School									
11.	Standard & Section studying in this year									
12.	Standard studying last year									
13.	Personal Identification marks :	1.								
		2.								

Players Sign _____

Certificate :

1. Certified that the above participant is a bonafide student of this institution for the academic year.
2. Certified that I have personality verified admission records maintained in the school and found correct.
3. Certified that it is understood in the event of information furnished above found to be partly or wholly untrue, the above students is liable to be disqualified for a period of two years in case the students is member of the team, then the participant is liable to be disqualified as a whole.

Signature of District Sports Officer
wtih seal

Signature Physical Teacher

Signature with Seal of the
Headmaster / Principal

Medical Officer Certificate (Only for 14 age group)

This is to Certify that I am Physically Checked the above Student as per his / her age He / She is Physical Fit & Strong

Signature of Medical Officer with Seal

State- MAHARASHTRA

64th National School Games 2018-19

Under the aegis of School Games Federation of India

Certificate of Eligibility

Age Group under _____ Boys / Girls

Latest Photograph
name with date
duly attested by
the Principal /
Head Master with
Stamp

1.	Name of the participant (In Block Letters)								
2.	Father's Name (In Block Letters)								
3.	Mother's Name (In Block Letters)								
4.	Name of the School (In Block Letters)								
5.	Full Address of School (In Block Letters)								
6.	School's Ph. No. with Code No.								
7.	Last Year Registration No. SGFI								
8.	Date of Birth i) in Fig. ii) in Words	☐							
9.	Aadhaar Card No.	☐							
10.	Passport No. If available								
11.	Discipline								
12.	Age in completed years as on 31 st December	Year	Month	Days					
13.	Permanent Address & Ph. / Mob. No. (In Block Letters)								
14.	Admission No. & Year								
15.	Date of Joining the School								
16.	Standard & Section studying in this year								
17.	Standard studying last year								
18.	Bank Details of participant (If no then mention Mother/Father A/C No.)	Name :							
		Name of Bank :							
		A/C No.:							
		IFSC Code :							
19.	Personal Identification marks :								
20.	Signature of the participant								

Certificate :

1. Certified that the above participant is a bonafide student of this institution for the academic year.
2. Certified that I have personally verified admission records maintained in the school and found correct.
3. Certified that it is understood in the event of information furnished above found to be partly or wholly untrue, the above students is liable to be disqualified for a period of two years in case the students is member of the team, then the participant is liable to be disqualified as a whole.

Signature of Competent Authority
of State / UT / UNIT, wtih seal

Signature with Seal
Manager / Coach Post _____

Signature with Seal of the
Head of Institute / Principal / Head Master

For Office Use only

Name of Invigilator

Sign. of Invigilator

* राज्यातील आंतरराष्ट्रीय पदक प्राप्त खेळाडू व त्यांचे क्रीडा मार्गदर्शक यांना रोख पारितोषिके*

आंतरराष्ट्रीय चमकदार कामगिरी करणाऱ्या खेळाडू व त्यांचे मार्गदर्शक यांना राज्याचे नावलौकिक उंचावल्याबाबत खालील प्रमाणे रोख पारितोषिके देण्यात येणार आहेत.

अ.क्र.	स्पर्धा	खेळाडूसाठी पारितोषिक रक्कम			क्रीडा मार्गदर्शकांसाठी पारितोषिक रक्कम
		सुवर्ण	रौप्य	कास्य	
१	ऑलिंपिक स्पर्धा	१००.००	७५.००	५०.००	क्रीडा मार्गदर्शकांना
२	विश्व अंजिक्यपद स्पर्धा	३०.००	२०.००	१०.००	सुवर्ण, रौप्य व कास्य
३	एशियन गेम्स	१०.००	७.५०	५.००	पदक रक्कमेच्या २५
४	राष्ट्रकुल स्पर्धा	१०.००	७.५०	५.००	टक्के रक्कम
५	युवा राष्ट्रकुल एशियन चॅम्पियन	७.००	५.००	३.००	पारितोषिक म्हणून
६	युथ ऑलिंपिक ज्यु एमशियन ज्युनिअर विश्व अंजिक्यपद, शालेय आशियाई स्पर्धा	३.००	२.००	१.००	दिली जाणार आहे.
७	पॅराऑलिंपिक स्पर्धा	३०.००	२०.००	१०.००	
८	पॅराएशियन स्पर्धा	३.००	२.००	१.००	

! वयोवृद्ध खेळाडूंच्या मानधनात वाढ !

आंतरराष्ट्रीय व राष्ट्रीय खेळाडूंनी केलेल्या कामगिरीची दखल तसेच वृद्धापकाळात त्यांना सहाय्य व्हावे यासाठी खेळाडू व कुस्तीगिरांना चालील दराने मानधन देण्यात येते.

अ. क्र.	बाब	मासिक मानधनाचे दर
१	राष्ट्रीय स्तर	२५००/-
२	आंतरराष्ट्रीय स्तर	६०००/-
		४०००/-
३	हिंदकेसरी, रुस्तमें हिंद, भारत केसरी, महान भारत केसरी, महाराष्ट्र केसरी, किताब प्राप्त कुस्तीगिर	६०००/-

! शालेय क्रीडा स्पर्धेत प्राविष्ट मिळविणाऱ्या खेळाडूंना शिष्यवृत्ती !

राज्य शासनाच्या क्रीडा संचालनालयामार्फत आयोजित शालेय, ग्रामीण (पायका), महिला क्रीडा स्पर्धेत सहभागी होवून महाराष्ट्र राज्याच्या प्रातिनिधीक संघातील खेळाडूंना भारतीय शालेय महासंघ, भारतीय प्राधिकरण द्वारा आयोजित होणाऱ्या राष्ट्रीय स्पर्धेत केलेल्या कामगिरीसाठी शिष्यवृत्ती प्रतिवर्षी खालील दराने शिष्यवृत्ती देण्यात येणार आहे.

अ. क्र.	प्राविष्ट	राष्ट्रीय शालेय क्रीडा स्पर्धा	आंतरराष्ट्रीय शालेय क्रीडा स्पर्धा
			शिष्यवृत्ती दर
१	प्रथम	११२५०/-	३००००/-
२	द्वितीय	८९५०/-	२२५००/-
३	तृतीय	६७५०/-	१५०००/-
४	सहभाग	३७५०/-	११२५०/-

युवा दिन - युवा सप्ताह (१२ ते १९ जानेवारी)

राज्यात दिनांक १२ जानेवारी हा दिवस राष्ट्रीय युवा दिन आणि १२ ते १९ जानेवारी राष्ट्रीय युवा सप्ताह म्हणून केंद्र सरकारच्या मार्गदर्शन कार्यक्रमाच्या आयोजनाने साजरा करण्यात येतो.

स्वामी विवेकानंद हे युवकाचे स्फुर्ती स्थान. १२ जानेवारी हा स्वामी विवेकानंदाचा जन्मदिवस आहे. हा राष्ट्रीय युवा दिन म्हणून जिल्ह्यातील संस्था, युवक मंडळे, क्रीडा मंडळे, यांनी साजरा करावयाचा आहे. देशातील युवक हा महत्वाचा घटक आहे. युवा शक्ती या बोध वाक्याद्वारे युवक हा देश हितासाठी उपयोगी पडला पाहीजे हे त्यांच्या सुप्त गुणांना वाव देण्याचे दृष्टीकोनातून सप्ताह साजरा केला जातो. या सप्ताहात प्रत्येक दिवसाचे विशेष महत्व दिले आहे.

- १२ जानेवारी – राष्ट्रीय युवा दिन
- १३ जानेवारी – सांस्कृतिक दिन
- १४ जानेवारी – सहभाग दिन
- १५ जानेवारी – समाजीक सेवा दिन
- १६ जानेवारी – शारीरिक तंदुरुस्त दिन
- १७ जानेवारी – शांतता दिन
- १८ जानेवारी – कौशल्य दिन
- १९ जानेवारी – सप्ताह समाप्त दिन

वरिल प्रमाणे सप्ताह साजरा करून त्याचा अहवाल दि. २५ जानेवारी अखेर या कार्यालयात पाठवावा.

युवा महोत्सव

भारताच्या स्वातंत्र्य प्राप्तीसाठी युवकांनी केलेले कार्य निरंतर स्मरणात राहणारे आहे. स्वातंत्र्यानंतर युवकांच्या गरजा व समस्या लक्षात घेवून सर्वांगीन विकासाच्या दृष्टीने राज्य तसेच केंद्रशासन प्रयत्नशिल आहे. भारताच्या एकुण लोकसंख्येत १५ ते ३५ वयोगटातील युवक युवतीचे प्रमाण मोठे आहे. या गटातील युवकांच्या सुप्र कलागुणांना संधी उपलब्ध करून त्यांच्या सर्वांगीन विकासासाठी विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करणे अत्यंत गरजेचे आहे. हे उद्दिष्ट लक्षात घेवून केंद्र शासनाने राज्य शासनाच्या सहकाऱ्याने दरवर्षी तालुका, जिल्हा, राज्य, व राष्ट्रीय स्तरावर युवकास / संघास जिल्हा स्तरीय महोत्सवात सहभागी होउन प्रथम येणाऱ्या युवकास / संघास राज्यस्तरीय युवा महोत्सवासाठी पाठविण्यात येईल. प्रत्येक बाबीसाठी उत्कृष्ट युवा कलाकारांची निवड तज्ज्ञ व्यक्तीच्या समितीमार्फत केली जाते. प्रत्येक बाबींतील उत्कृष्ट युवा कलाकारांस राष्ट्रीय युवा महोत्सवासाठी पाठविण्यात येते. युवा महोत्सवासाठी कार्यक्रम ३ विभागात आयोजित करण्यात येते.

अ) स्पर्धात्मक कार्यक्रम :- या विभागात लोकनृत्य, लोकगीत, एकपात्री नाटक, शास्त्रीय गायन, कर्नाटकी गायन, सितार बासरी, तबला, विना, मृदंग, गिटार इ.

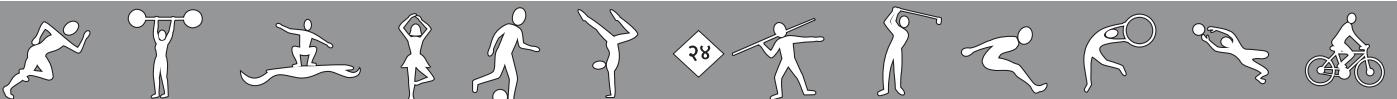
ब) अस्पर्धात्मक कार्यक्रम :- यात राज्यांच्या संस्कृतीचे दर्शन घडविणारे कार्यक्रम सादर करण्यात येतात.

क) निमंत्रीतांचे कार्यक्रम :- फक्त राष्ट्रीय युवा महोत्सवावात ख्यातनाम कलाकारांना निमंत्रीत करण्यात येते.

युवा महोत्सवात सहभागी होण्यासाठी आवश्यक बाबी -

- १) महोत्सवात सहभागी होणारे युवा कलाकार १५ ते ३५ वयोगटातील असावेत. परंतु ज्या बाबींकरीता साथसंगत आवश्यक आहे त्या कलाकारांना वयोमर्यादा लागु नाही.
- २) एकांकीकेमध्ये सहभागी होणाऱ्या सर्व युवा कलाकार तसेच एकांकीका लेखक, निर्माता, दिग्दर्शक सुधा १५ ते ३५ वयोगटातील असावेत.
- ३) लोकनृत्य व लोकगीतातील सर्व कलाकार (वाद्य वाजवीणाच्यासह) १५ ते ३५ वयोगटातील असावेत.
- ४) नृत्य सादर करणाऱ्या कलाकारांना पुर्व मुद्रीत ध्वनीफीतीवर कार्यक्रम सादर करता येतील.
- ५) लोकनृत्य व लोकगीतासाठी कोणतेही चित्रपट गीत व गायन करता येणार नाही किंवा ध्वनीफीत वापरता येणार नाही.
- ६) रंगभुषा व केशभुषा साहीत्य कलाकाराने स्वतःचे आणावे.

संयोजकामार्फत फक्त स्टेज, विद्युत व्यवस्था उपलब्ध करून देण्यात येईल. या युवा महोत्सवासंबंधी जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालयाकडून पत्रक अथवा वृत्तपत्रामध्युन माहीती दिली जाते. यावेळी आपल्या परिसरातील युवक – युवतीना या युवा महोत्सवात

युवकांच्या विस्तृत सहभागासाठी विविध उपक्रम

१) सायकल व मैरेथॉन स्पर्धा :

शासनाच्या वतीने खेळाचा प्रचार व प्रसार करणेसाठी दरवर्षी सायकल व मैरेथॉन स्पर्धा आयोजन करण्यात येतात. प्रथम तालुकास्तरावर व तालुका स्तरावरील विजयी खेळाडूंच्या जिल्हा स्तरावर स्पर्धा घेण्यात येतात. तालुका स्तरावरील पहिल्या तीन खेळाडूंना व जिल्हास्तरावरील पहिल्या सहा खेळाडूंना प्रशस्तिपत्रके देण्यात येतात.

अ) मैरेथॉन स्पर्धा :

१) १५ वर्षाखालील मुली - ५ कि.मी. धावणे	२) २० वर्षाखालील मुले - १० कि.मी. धावणे
३) खुला गट पुरुष - २१ कि.मी. धावणे	४) प्रौढ गट (४५ वर्षाखालील) ५ कि.मी. धावणे
५) महिला खुला गट - ०४ कि.मी.	

ब) सायकल स्पर्धा

- १) पुरुष खुला गट - ३० कि. मी. २) महिला खुला गट - २० कि. मी.

२) निबंध व वकृत्व स्पर्धा :

युवक कल्याणाच्या विविध उपक्रमात जास्तीत जास्त युवकांना सहभागी करून त्यांच्या सुप्त गुणांना संधी उपलब्ध करून देऊन त्यांचा सर्वांगीण विकास होण्याच्या दृष्टीने तसेच त्यांच्या उपलब्ध गुणांच्या वाढीसाठी विविध स्तरातील १५ ते ३५ वयोगटातील युवकांसाठी स्पर्धात्मक उपक्रम हाती घेतले आहे. यामध्ये निबंध व वकृत्व स्पर्धा आयोजित करण्यात येतात. प्रथम तालुकास्तरावर निबंध व वकृत्व स्पर्धा आयोजित करण्यात येतात. जिल्हास्तरावरील निबंध स्पर्धेसाठी पहिल्या तीन क्रमांकाच्या निबंधांना सहभागी केले जाते, तर वकृत्व स्पर्धेसाठी तालुकास्तरावरील स्पर्धा दोन गटामध्ये १) ग्रामीण युवक गट २) शहरी युवक गट आयोजित केले जातात.

या स्पर्धा आयोजनाबाबत सविस्तर माहिती परिपत्रकाने कळविले जाईल.

संस्थेत आयोजित करावयाचे विविध उपक्रम

१) क्रीडा दिन साजरा करणे :

मेजर ध्यानचंद यांनी हॉकीमध्ये जागतिकस्तरावर भारताचे प्रतिनिधीत्व करून केलेल्या कामगीरीचा गौरव म्हणून जन्म दिन (२९ ऑगस्ट) राष्ट्रीय क्रीडा दिन म्हणून आपल्या संस्थेमध्ये साजरा करावा. सदर दिवशी विविध स्पर्धा आयोजित होतील असे पहावे. विशेषत: अर्धमैरेथॉन, रोडरेस, हॉकी, कबड्डी, व्हॉलिबॉल, सायकलिंग, रस्सीखेच, क्रीडा प्रदर्शने, क्रीडा व्याख्याने, सेमिनार इ. पैकी उपलब्ध सोईनुसार शक्य तितक्या खेळाच्या स्पर्धा व उपक्रम आयोजित करावेत. क्रीडादिन साजरा केल्याबाबदचा संपुर्ण अहवाल जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालयाकडे १५ सप्टेंबर पुर्वी पाठवावा, म्हणजे आपल्या एकत्रित अहवाल शासनाकडे सादर करता येईल.

मेजर ध्यानचंद

मेजर ध्यानचंद यांचा जन्म २९ ऑगस्ट १९०५ रोजी अलाहाबाद येथे झाला. लहानपणी ध्यानचंद यांचा अभ्यासापेक्षा खेळाकडे जास्त कल होता १९२२ साली ते सैन्य दलात ब्राम्हण रेजिमेंटमध्ये दाखल झाले. लष्करामध्ये असतांना ते सुभेदार मेजर भोला तिवारी यांच्या संपर्कामध्ये आले, त्यांनीच ध्यानचंद यांना हॉकी खेळण्यासाठी प्रेरित केले.

१९२६ साली न्युझीलंडच्या दौऱ्यात ध्यानचंद यांनी उत्कृष्ट कामगिरी केली. त्याचा परिणाम म्हणून ते १९२८ मध्ये अॅमस्टरडॅम येथे होणाऱ्या ऑलिंपिक हॉकी स्पर्धेत त्यांची निवड झाली. ध्यानचंद सेंटर फॉरवर्ड जागेवर खेळत असत अॅमस्टरडॅम येथे ऑलिंपिक स्पर्धेत भारताच्या विजयात ध्यानचंद यांच्या कामगीरीचा हातभार मोठ्या प्रमाणात लागला व भारताने पहिलेवहिले ऑलिंपिक सुवर्ण पदक प्राप्त केले. १९३२ साली लॉसएन्जिलिस येथे झालेल्या ऑलिंपिक स्पर्धेत ध्यानचंद भारतीय संघाकडून खेळले. या स्पर्धेमध्ये भारतातर्फे २४ गोल नोंदविले गेले. त्यापैकी ८ गोल एकट्या ध्यानचंद यांनी नोंदविले होते. ऑलिंपिक जगतातील हा उच्चांक आहे. या स्पर्धेत भारताने सुवर्ण पदक जिंकले.

१९३६ मध्ये बर्लिन ऑलिंपिक स्पर्धेत ध्यानचंद यांची मागील कामगिरी लक्षात घेऊन भारतीय संघाच्या कप्तानपदी त्यांची निवड करण्यात आली. बर्लिन ऑलिंपिकमध्ये ध्यानचंद हे किर्तीच्या शिखरावर आरुढ झाले. त्यांच्या नेत्रदिपक खेळामुळे सारे जग भारले होते 'हॉकी म्हणजे ध्यानचंद' असे समिकरण झाले.

प्रत्यक्ष क्रीडांगणावर प्रतिपक्षाच्या कशा प्रकारे हालचाली होतील, त्यासाठी कोणता चक्रव्युह रचावयाचा याचा संपुर्ण आराखडा ध्यानचंद मनात तयार करीत व त्याप्रमाणे प्रत्यक्ष कृती करीत. प्रतिस्पर्धाच्या हृदीत शिरून चेंडूवर तुटून पडण्याएवजी स्टीकने तो लीलया कसा वळवावयाचा आणि शत्रुवर गोल कसे चढवायचे हे फक्त ध्यानचंदच जाणत. छे, खेळांडू कसले, ध्यानचंद हॉकीचे जादुगार आहेत, असे त्यांच्याबद्दल म्हटले जाई. तमाम प्रेक्षक त्यांच्यावर इतके लट्ठु झाले की "हॉकीचे जादुगार" याबरोबर त्यांनी ध्यानचंद यांना "जर्मन ध्यानचंद" असा प्रेमाचा किताब बहाल केला.

१९३८ मध्ये ध्यानचंद यांन सेनादलाचे व्हाईसरॉय कमिशन देण्यात आले. १९३४ साली ध्यानचंद यांना किंग कमिशन देण्यात आले. सैन्यातुन सेवानिवृत्त होताना मेजर हे बहुमानाचे पद त्यांना प्राप्त झाले. सेवानिवृत्तीनंतर त्यांनी खेळांडुंना हॉकीचे प्रशिक्षण देण्यास सुरवात केली अशा या थोर खेळांडुचा जन्मदिवस क्रीडा दिन म्हणून देशभर साजरा करण्यात येतो. त्यांच्या स्मृतीला शतश: प्रणाम !

२) योग दिनाचे आयोजन

आंतरराष्ट्रीय योग दिन दिनांक २१ जून म्हणून साजरा करण्यात येतो. योगविद्येचा प्रचार व प्रसार व्हावा तसेच शारीरिक, मानसिक, अद्यात्मिक व भावनिक विकास साधण्यासाठी योगाचे महत्व अनन्य आहे. राज्य शासनाने योग दिनाच्या निमित्ताने शैक्षणिक संस्था, शाळा, महाविद्यालये, सामाजिक प्रतिष्ठाने इत्यादींमध्ये विविध उपक्रम आयोजित करण्याचे सुचित केले आहे.

योग विषयक जनजागृती सातत्याने होण्यासाठी जिल्ह्यामध्ये शैक्षणिक संस्था, शाळा, महाविद्यालये, यांनी खालील उपक्रमाचे आयोजन करावे.

दिनांक २१ जून हा आंतरराष्ट्रीय योग दिवस साजरा करणे

संस्था, शाळा, महाविद्यालयांमध्ये दर महीन्याच्या २१ तारखेला योग दिवस साजरा करण्यात यावा.

दिनांक १२ ते १६ जानेवारी या कालावधीत पाच दिवसांचा योग उत्सव (योग फेस्टिवल) साजरा प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित करण्यात यावे. स्थानिक स्तरावरील लोकप्रतिनीधी यांना योग प्रशिक्षणामध्ये सामावृत घ्यावे.

.शैक्षणिक संस्था, शाळा, महाविद्यालये, यांनी आयोजित केलेल्या उपक्रमाचा अहवाल कार्यालयास सादर करण्यात यावा.

जिल्हा व राज्य युवा पुरस्कार

जिल्हास्तरावर युवा पुरस्कार देण्याबाबत दि. १२.१०.२०१३ च्या शासन निर्णयान्वये योजना कार्यान्वित केलेली आहे. युवक कल्याण क्षेत्रात युवा विकासाचे कार्य करणाऱ्या युवांसाठी तसेच संस्थांसाठी जिल्हा व राज्यस्तरावर पुरस्कार देण्याचे उपरोक्त संदर्भाक्तीत शासन निर्णया अन्वये निकष निश्चित केलेले आहेत.

पुरस्काराचे स्वरूप –

- अ. जिल्हास्तर**
 - पुरस्काराचे स्वरूप**
 - जिल्हा युवा पुरस्कार जिल्हास्तरावर एक युवक, एक युवती तसेच एक नोंदणीकृत संस्था यांना देण्यात येईल.
 - युवक व युवतींसाठी – गौरवपत्र, सन्मानचिन्ह, रोख रक्कम रु. १०,०००/- (प्रति युवक व युवतींसाठी)
 - संस्थेसाठी गौरवपत्र, सन्मानचिन्ह, रोख रु. ५०,०००/-
- ब. राज्यस्तर**
 - पुरस्काराचे स्वरूप**
 - जिल्हा युवा पुरस्कार जिल्हास्तरावर एक युवक, एक युवती तसेच एक नोंदणीकृत संस्था यांना देण्यात येईल.
 - युवक व युवतींसाठी – गौरवपत्र, सन्मानचिन्ह, रोख रक्कम रु. ५०,०००/- (प्रति युवक व युवतींसाठी)
 - संस्थेसाठी गौरवपत्र, सन्मानचिन्ह, रोख रु. १,००,०००/-
- पात्रतेसाठी निकष**
 - वय १ एप्रिल रोजी १३ वर्ष पूर्ण व ३१ मार्च रोजी ३५ वर्ष पर्यंत असावे.
 - जिल्हा पुरस्कारासाठी जिल्ह्यात सलग ५ वर्ष व राज्य पुरस्कारासाठी सलग १० वर्ष वास्तव्य असावे.
 - पुरस्कार विभागून दिला जाणार नाही, मरणोत्तर जाहीर करण्यात येणार नाही.
 - कार्याचे सबळ पुरावे आवश्यक, पुरस्कार दिले नंतर दोन वर्ष क्रीयाशिल राहणे आवश्यक
 - संस्था नोंदणीकृत असावी, किमान पाच वर्ष कार्यरत असणे आवश्यक
 - संस्थांचे कार्य स्वयंस्पूर्तीने केलेले असावे.

पुरस्काराचे मुल्यांकन

- युवा विकासाचे कार्य युवा व संस्थांनी दि. १ एप्रिल ते ३१ मार्च या कालावधित गत तीन वर्षांची खालील बाबींची कामगिरी विचारात घेण्यात येते.
- युवा अथवा नोंदणीकृत संस्थांनी ग्रामीण व शहरी भागात केलेले सामाजिक कार्य
- राज्याचे साधन संपत्ती जतन व संवर्धन तसेच राष्ट्र उभारणीच्या विकासासाठी सहाय्यभूत ठरणारे कार्य
- समाजातील दुर्बल घटक, अनुसूचित जाती, जमाती व जनजाती आदिवासी भाग इ. बाबतचे कार्य
- शिक्षण, प्रौढ शिक्षण, रोजगार, आरोग्य, पर्यावरण, सांस्कृतिक, कला, क्रीडा, मनोरंजन, विज्ञान, तंत्रज्ञान, व्यवसाय, महिला सक्षमीकरण, स्त्रीभृत, व्यसनमुक्ती, तसेच युवांच्या सर्वांगीण विकासासाठी केलेले कार्य
- राष्ट्रीय एकात्मतेस प्रोत्साहन देणारे कार्य
- नागरी गलिच्छ वस्ती सुधारणा, झोपडपडी, आपत्ती व्यवस्थापन तसेच स्थानिक समस्या, महिला सक्षमीकरण इ. बाब कार्य, साहस इ. बाबतचे कार्य

पुरस्कार निवड समिती – शासन निर्णयातील मुद्दा क्र. ४ अ नुसार खालीलप्रमाणे पुरस्कार निवड करण्याची जिल्हास्तरावर निवड समिती गठीत केलेली आहे.

अ.क्र.	पदाधिकारी	हुद्दा
१	जिल्हाधिकारी	अध्यक्ष
२	उपसंचालक, क्रीडा व युवक सेवा, पुणे विभाग	सहअध्यक्ष
३	राष्ट्रीय युवा पुरस्कारार्थी / जिल्हा युवा पुरस्कार प्राप्त व्यक्ती	सदस्य
४	जिल्हा समन्वयक, नेहरु युवा केंद्र	सदस्य
५	जिल्हा क्रीडा अधिकारी	सदस्य सचिव

क्रीडा सप्ताह (१२ ते १८ डिसेंबर)

महाराष्ट्र राज्यामध्ये सध्या क्रीडा व खेळाचा प्रचार व प्रसार शहरी भागात आढळतो. जोपर्यंत नागरिकांपर्यंत क्रीडा व खेळाचे महत्व पोहचविले जाणार नाही. तेथील युवक युवर्तींमध्ये क्रीडाविषयक जाणीव व वातावरण निर्माण होणार नाही. तोपर्यंत खन्या अर्थाने क्रीडा व खेळाची प्रगती साध्य करणे शक्या होणार नाही. ही वस्तुस्थिती ध्यानात तसेच राष्ट्रीयक क्रीडा धोरणामध्ये केंद्र शासनाने शारीरिक शिक्षण व क्रीडा या बाबी नागरिकांच्या स्वास्थ्याकरिता, शारिरिक क्षमतेकरिता, वैयक्तिक उत्पादन क्षमतेच्या वाढीकरिता तसेच सामाजिक एकता, अनुशासन विकसीत करण्यासाठी अत्यंत महत्वाची आहे. राज्यातील खेळाडुंचा सर्वसामान्य नागरिकांचा उत्साह द्विगुणीत करून समाजामध्ये क्रीडा व खेळ यांचा प्रचार व प्रसार करण्यासाठी प्रत्येक जिल्ह्यात दि. १२ डिसेंबर ते १८ डिसेंबर या कालावधीत क्रीडा सप्ताह साजरा करण्यात येतो. या सप्ताहात प्रत्येक दिवशी विविध उपक्रम आयोजित करण्यात येतात.

ते खालीलप्रमाणे:

- १२ डिसेंबर - क्रीडा क्षेत्रातील उच्च पदस्थ / मान्यवर व्यक्तिंच्या हस्ते उद्घाटन, उद्घाटनापुर्वी स्थानिक खेळाडुंचे संचलन विद्यार्थ्यांचे समुहगान राष्ट्रभक्ति पर गायन.
- १३ डिसेंबर - विविध खेळाचे प्रदर्शन, क्रीडा वाडमय चित्रपट प्रदर्शन, लोकनृत्य.
- १४ डिसेंबर - स्थानिक पातळीवर विविध खेळाचे सामने.
- १५ डिसेंबर - क्रीडा क्षेत्रातील तज्ज्ञ / नामवंत खेळाडुंचे चर्चासत्र
- १६ डिसेंबर - भारतीयम कार्यक्रमाचे आयोजन
- १७ डिसेंबर - रोड रेस, सायकल शर्यतीचचे आयोजन
- १८ डिसेंबर -
 - १) समारोप समारंभ - प्रमुख पाहुण्यांचे हस्ते सप्ताहातील विविध कार्यक्रमातील विजेत्यांना पारितोषिक वितरण.
 - २) जिल्ह्यातील क्रीडापुरस्कार विजेते /राष्ट्रीय/आंतरराष्ट्रीय खेळाडू व क्रीडा क्षेत्रात उल्लेखनिय कार्य करणाऱ्या संस्था व्यक्ति यांचा सत्कार.

आपल्या संस्थेत ही क्रीडा क्षेत्राच्या विकासासाठी अशा प्रकारचा क्रीडा सप्ताह मोठ्या उत्साहाने साजरा करावा. व त्याचा अहवाल या कार्यालयास ३१ डिसेंबर पुर्वी सादर करावा व त्याचा अहवाल या कार्यालयास म्हणजे आपल्या जिल्ह्याचा एकत्रीत अहवाल शासनास सादर करणे सोईचे होईल.

* पुरस्कार *

अ) केंद्रशासनाचे पुरस्कार :

- १) राजीव गांधी खेळरत्न पुरस्कार
- २) मेजर ध्यानचंद जीवन गौरव पुरस्कार
- ३) द्रोणाचार्य पुरस्कार (मार्गदर्शक)
- ४) अर्जुन पुरस्कार (खेळाडू)

ब) राज्यशासनाचे पुरस्कार :

- १) शिवछत्रपती जीवन गौरव पुरस्कार
- २) उत्कृष्ट क्रीडा मार्गदर्शक
- ३) शिवछत्रपती राज्य क्रीडा पुरस्कार (खेळाडू / संघटक)
- ४) जिजामाता पुरस्कार
- ५) राज्य क्रीडा साहसी पुरस्कार
- ६) एकलव्य राज्य क्रीडा पुरस्कार (अपंग खेळाडू)

जिल्हा क्रीडा पुरस्कार

जिल्ह्यातील उत्कृष्ट क्रीडापटू, गुणवंत क्रीडा मार्गदर्शक व गुणवंत क्रीडा कार्यकर्ता यांच्या कार्याचे / योगदानाचे मुल्यमापन होऊन त्यांचा गौरव घ्यावा या उद्देशाने महाराष्ट्र राज्याचे क्रीडा धोरण, २००१ अंतर्गत क्रीडा व युवकसेवा संचालनयातर्फे, जिल्हा क्रीडा पुरस्कार प्रदान करण्याचा निर्णय घेतला आहे. हे पुरस्कार शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग क्र.शिळ्प / २००२ / प्रक्र. ३७ / क्रीयुसे – २ दि. ९ जानेवारी, २००३ मधील, जिल्हा क्रीडा पुरस्कार नियम, २००२ च्या अधिन राहनु दिले जातील. दरवर्षी प्रत्येक जिल्ह्यात जास्ती जास्ती तीन पुरस्कार देण्यात येतील. यात गुणवंत क्रीडा मार्गदर्शक पुरस्कार, गुणवंत क्रीडा कार्यकर्ता पुरस्कार व गुणवंत खेळाडू पुरस्कार असा प्रत्येकी एक पुरस्कार दिला जाईल. प्रमाणपत्र, स्मृतीचिन्ह व रोख रक्कम रु. १०,०००/- असे या पुरस्काराचे स्वरूप आहे.

१) सदर पुरस्कारासाठी १ जानेवारी ते ३१ डिसेंबर या कालावधीतील गत तीन वर्षांची कामगिरी विचारात घेतली जाईल. पुरस्कारासाठी अर्ज करणाऱ्या अर्जदाराचे त्या जिल्ह्यात सलग १० वर्षे वास्तव्य असावे.

२) संबंधीत जिल्ह्यामध्ये –

- अ) गुणवंत क्रीडा मार्गदर्शक म्हणून सतत ५ वर्षे या जिल्ह्यात क्रीडा मार्गदर्शकाचे कार्य असले पाहिजे.
- ब) क्रीडा संघटक / कार्यकर्त्यांने सलग ५ वर्षे त्या जिल्ह्यात क्रीडा विकासासाठी भरीव योगदान दिले असले पाहिजे.
- क) खेळाडूने सतत ३ वर्षे त्या जिल्ह्याचे मान्यता प्राप्त खेळांच्या अधिकृत स्पर्धामध्ये प्रतिनिधीत्व केले असले पाहिजे.

३) एका जिल्ह्यामध्ये जिल्हा क्रीडा पुरस्कार प्राप्त करणाऱ्या व्यक्ति राज्यातील अन्य जिल्ह्यात जिल्हा पुरस्कारासाठी अर्ज करण्यास पात्र राहणार नाहीत.

४) एकदा एका खेळामध्ये किंवा एका प्रवर्गामध्ये जिल्हा पुरस्कार प्राप्त केलेली व्यक्ती पुन्हा त्याच खेळात किंवा प्रवर्गात जिल्हा क्रीडा पुरस्कार मिळण्यासाठी पात्र असणार नाही.

अ) गुणवंत क्रीडा मार्गदर्शक –

गुणवंत क्रीडा मार्गदर्शक पुरस्काराच्या निवडीकरिता गेल्या १० वर्षात किमान राज्य व राष्ट्रीय स्पर्धा पर्यंतचे पदकविजेते खेळाडू तयार केले असतील असा क्रीडा मार्गदर्शक जिल्हा क्रीडा पुरस्कारासाठी अर्ज करण्यास पात्र राहील. पुरस्कारासाठी गुणांकन करताना उपरोक्त जिल्हा क्रीडा पुरस्कार नियम – २००२ मधिल गुणांकन पद्धती विचारात घेतली जाईल. यामध्ये सांघिक व वैयक्तिक क्रीडा प्रकारात खुल्या गटाच्या राष्ट्रीय अंजिक्यपद स्पर्धा, नॅशनल गेम्स, फेडरेशन चषक स्पर्धा अथवा राज्य अंजिक्यपद स्पर्धात प्रथम चार क्रमांकापर्यंत यश मिळविणाऱ्या किमान तीन खेळाडूना घडविणाऱ्या क्रीडा मार्गदर्शकांचा विचार करण्यात येईल. तसेच प्रशिक्षणाचा कालावधी, खेळाडूच्या कारकिर्दर्दाच्या सुरुवातीच्या काळातील मार्गदर्शक इत्यांदींचा तुलनात्मक विचार करण्यात येईल. सदर अर्ज संबंधीत मान्यता प्राप्त खेळाच्या संघटनेमार्फत विहित पद्धतीने भरून पाठविण्यात येईल. अथवा वैयक्तिकरित्या अर्जदारांना अर्ज करता येईल.

ब) गुणवंत क्रीडा कार्यकर्ता :

अर्जदार संघटक / कार्यकर्त्यांस क्रीडा क्षेत्रातील संघटन कार्याचा किमान १० वर्षांचा अनुभव असावा. या पुरस्कारासाठी क्रीडा संघटक / कार्यकर्ता यांनी केलेल्या कामाचे मुल्यमापन खालील तीन प्रकारात करण्यात येईल.

१) विकासात्मक कार्य २) संघटनात्मक कार्य ३) मार्गदर्शनात्मक कार्य

संघटक / कार्यकर्त्यांनी पुरस्कार वर्षातील ३० जुन रोजी संपणाऱ्या वर्षासह लगतपूर्व वर्षात अधिकृत खेळाच्या प्रसारासंबंधी केलेल्या

उपरोक्त कामाची माहीती तपशिलवार पुराव्यासह द्यावयाची आहे. तसेच अर्जदार पदाधिकारी असलेल्या क्रीडा संस्थेतील खेळाडूच्या गेल्या १० वर्षातील राज्य / राष्ट्रीय पातळीवरील कामगिरीचाही विचार करण्यात येईल. त्याचप्रमाणे क्रीडा प्रचार व प्रचारासाठी वेगवेगळ्या प्रसिद्धी माध्यमातुन केलेल्या स्पृहणीय कामगिरीचे त्याचप्रमाणे जिल्हा / राज्य / राष्ट्रीय खुल्या गट अंजिंक्यपद स्पर्धात वेगवेगळे पदाधिकारी म्हणून केलेल्या कामगिरीचाही गुणांकनासाठी विचार करण्यात येईल.

क) गुणवंत खेळाडू

शिवछत्रपती राज्य क्रीडा पुरस्कार नियम २००२ मध्ये नमूद केलेल्या व महाराष्ट्र शासनाने मान्यता दिलेल्या खेळासाठीच हा पुरस्कार देण्यात येईल.

१) खेळाडूची मान्यता प्राप्त खेळाच्या अधिकृत राज्य / राष्ट्रीय अंजिंक्यपद स्पर्धेमध्ये पुरस्कार वर्षाची लगतपूर्व पाच वर्षातील वरिष्ठ गटातील (सिनिअर) कामगिरी लक्षात घेण्यात येईल. यापैकी उत्कृष्ट ठरणाऱ्या ३ वर्षात कामगिरीचा गुणांकन कोष्टकप्रमाणे विचार करण्यात येईल.

२) खेळाडूनी त्याचा अर्ज विहीत नमुन्यात व विहीत मुदतीत संबंधीत जिल्ह्याच्या जिल्हा क्रीडा अधिकारी यांच्याकडे सादरा करावा.

३) वरिष्ठ गटातील सुवर्णपदक विजेत्या व अधिकृत आंतरराष्ट्रीय स्पर्धेत सहभागी खेळाडूस जिल्हा क्रीडा पुरस्कार थेट पुरस्कार म्हणून प्रदान करण्यात येईल व असा पुरस्कार ज्यादाचा पुरस्कार समजप्यात येईल.

खेळाडूचा अर्ज अधिकृत जिल्हा संघटनेमार्फत शिफारस करणे अत्यावश्यक राहील. तथापि अपवादात्मक परिस्थितीत खेळाडू वैयक्तिकरित्या अर्ज करु शकतील.

वर नमूद केलेले पुरस्कार दि. ०१ मे, या महाराष्ट्र दिनी सर्व जिल्ह्यामध्ये वितरीत करण्यात येतात. या पुरस्कारासाठी दि. ३० नोव्हेंबर अखेरपर्यंत संबंधीत जिल्ह्याच्या जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालयाकडे अर्ज सादर करावेत. पुणे जिल्ह्यातील पात्र व्यक्तिसाठी अर्जाचे नमुने जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालयाकडे प्राप्त होतील.

जानेवारी महिन्याच्या पहिल्या आठवड्यात जिल्हास्तरावर पुरस्कार जाहीर करण्यात येतील.

गुणवंत क्रीडाशिक्षक पुरस्कार

जिल्ह्यातील क्रीडा शिक्षकांना गुणवंत क्रीडा शिक्षक पुरस्कार प्रदान करणेबाबत.

या नियमांना ''गुणवंत क्रीडा शिक्षक पुरस्कार नियम - २०१९'' असे संबोधले जाईल.

नियम क्र. १ :

उद्दिष्ट : पुणे महानगरपालिका क्षेत्र, पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका क्षेत्र, पुणे ग्रामीण क्षेत्रात कार्य करणाऱ्या क्रीडाशिक्षकांना त्यांच्या कार्याचे / योगदानाचे मूल्यमापन होऊन त्यांचा गैरव व्हावा व प्रोत्साहन मिळावे हे या क्रीडा पुरस्काराचे उद्दिष्ट आहे.

नियम क्र. २

पुरस्काराचे स्वरूप : १) या पुरस्कारामध्ये खालील बाबींचा समावेश राहिल.

अ) प्रमाणपत्र ब) स्मृतीचिन्ह क) रोख रु. ५०००/- रु. पाच हजार फक्त.

२) दरवर्षी प्रत्येक जिल्हा क्षेत्रात एक पुरस्कार देण्यात येईल. (एकूण तीन पुरस्कार)

३) सदर पुरस्कार दोन किंवा अधिक व्यक्तिंना विभागून देण्यात येणार नाही.

४) एखाद्या वर्षी पात्र व्यक्ती आढळून न आल्यास पुरस्कार घोषित केला जाणार नाही.

५) एखाद्या वर्षी हा पुरस्कार न देण्यात आल्यास पुढील वर्षी ज्यादाचा पुरस्कार म्हणून गणण्यात येणार नाही.

६) सदर पुरस्कार हा मरणोत्तर जाहीर करण्यात येणार नाही.

७) सदर पुरस्कार पुरस्कारार्थीस सेवा कालावधीमध्ये एकदाच देण्यात येईल.

नियम क्र. ३ :

पात्रतेचे निकष :

१) पुरस्कारासाठी अर्ज करणाऱ्या व्यक्तिंचे पुणे जिल्ह्यात सलग १० वर्षे वास्तव्य असले पाहिजे.

२) क्रीडा शिक्षक म्हणून पुणे जिल्ह्यात सतत १० वर्षे काम केले असले पाहिजे.

३) सदरचा पुरस्कार जिल्ह्यातील प्राथमिक, माध्यमिक व कनिष्ठ महाविद्यालय क्रीडा शिक्षकांसाठीच लागू राहील.

नियम क्र. ४:

गुणवंत क्रीडाशिक्षक पुरस्कार निवड करण्याची कार्यपद्धती :

क्रीडा शिक्षकांसाठी पात्रता निकष खालीलप्रमाणे राहील.

अ) गेल्या १० वर्षांत किमान राज्य व राष्ट्रीय स्तरापर्यंतचे पदक विजेते खेळाडू तयार केले असतील असा क्रीडाशिक्षक या पुरस्कारासाठी पात्र राहील. सांघिक अथवा वैयक्तिक क्रीडा प्रकारात भारतीय शालेय क्रीडा महासंघ अथवा भारतीय क्रीडा प्राधिकरण अथवा क्रीडा व युवक सेवा संचालनायलय, युवा व खेळ मंत्रालय भारत सरकार अथवा एकविध खेळ संघटनाच्या अधिकृत राज्य व राष्ट्रीय अंजिक्यपद स्पर्धामध्ये प्रथम तीन क्रमांकार्पर्यंत यश मिळविणारे किमान तीन खेळाडू घडविणारा क्रीडा शिक्षक.

ब) एखाद्या खेळाडूचे वेगवेगळे क्रीडा मार्गदर्शक असू शकतात. परंतु त्या सर्वांनी एकाच वर्षी पुरस्कारासाठी अर्ज केला असेल तर खेळाडूच्या सुरवातीच्या काळात (१४ वर्षाखालील) मार्गदर्शन केले असेल त्या क्रीडाशिक्षकांस प्राधान्य देण्यात येईल.

क) क्रीडा शिक्षकांनी खेळाडूस किती वर्षे प्रशिक्षण दिले याचेही तुलनात्मक मूल्यमापन करण्यात येईल.

ख) क्रीडा शिक्षकाने आयोजित केलेल्या तालुका / जिल्हा / विभागास्तर स्पर्धा

ग) क्रीडा शिक्षकाने पंच / सामानाधिकारी म्हणून केलेली कामगिरी

घ) विहित नमुन्यातील अर्ज शाळेमार्फत अथवा वैयक्तिक विहित मुदतीत सादर करण्यात यावा.

नियम क्र. ५**गुणवंत क्रीडा शिक्षक पुरस्कार समिती**

१. मा. जिल्हाधिकारी, पुणे	- अध्यक्ष
२. मा. विभागीय क्रीडा उपसंचालक	- सदस्य
३. मा. सचिव, पुणे जिल्हा अँथलेटीक्स असो.	- सदस्य
४. मा. सचिव, पुणे जिल्हा कबड्डी असो.	- सदस्य
५. शासकीय राज्य क्रीडा मार्गदर्शक	- सदस्य
६. शासकीय क्रीडा अधिकारी	- सदस्य
७. जिल्हा क्रीडा अधिकारी, पुणे	- सदस्य-सचिव

नियम क्र. ६:**पुरस्कार निवड समितीची मान्यता**

- १) पुरस्कार निवड समिती प्राप्त अर्जांची छाननी करून निकषांच्या व गुणवत्तेच्या आधारे त्या नावाची शिफारस जिल्हा क्रीडा परिषदेकडे करेल व जिल्हा क्रीडा परिषद पुरस्कारर्थीच्या निवडीस अंतिम मान्यता देईल.
- २) जिल्हा क्रीडा परिषदेचा निर्णय हा अंतिम राहील. सदर निर्णयाविरुद्ध अपिल किंवा न्यायालयात जाता येणार नाही.
- ३) जिल्हा क्रीडा परिषदेला एखाद्या व्यक्तिस दिलेला पुरस्कार आक्षेपार्ह कारणास्तव रद्द करण्याचा अथवा काढून घेण्याचा अधिकार राहील.
- ४) पुरस्कारासाठी कोणत्याही स्वरूपातील दबाव अथवा वशिलेबाजी करण्याच्या व्यक्तीस अपात्र ठरविण्यात येईल.

नियम क्र. ७**पुरस्काराचे वेळापत्रक :**

- १) दरवर्षीच्या नोव्हेंबर महिन्यात अर्ज मागविण्यात येतील
- २) जानेवारी महिन्याच्या पहिल्या आठवड्यात जिल्हास्तरावर पुरस्कार जाहिर करण्यात येतील.
- ३) २६ जानेवारी, प्रजासत्ताकदिनी मा. पालकमंत्री महोदयांच्या हस्ते पुरस्काराचे वितरण करण्यात येईल.

टीप : सदर वेळापत्रकात परिस्थितीनुरूप बदल करण्याचे अधिकार जिल्हा क्रीडा परिषदेकडे राखून ठेवण्यात येत आहेत.

टीप : वरील अशासकीय सदस्यांची नियुक्ती करण्याचे अधिकार मा. अध्यक्षांना राहतील, सदर निवड ही पुरस्कार वर्षापुरतीच मर्यादित राहील.

महाराष्ट्र राज्याचे क्रीडा धोरण, १९९६
पूर्व माध्यमिक स्तरावरील
खेळांडुना सवलत-देण्याबाबत.....

महाराष्ट्र शासन

समाजकल्यासण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक राक्रीडो, १०९८/प्र.क्र. ५/ क्रीयुसे - १
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक २७ फेब्रुवारी, १९९८

शासन निर्णय : राज्यातील क्रीडा संस्कृतीची जोपासना कल्याणसाठी शालेय स्तरावर क्रीडा व शारीरिक शिक्षणाचा अभ्यासक्रम प्रभावीपणे राबविणे अत्यंत गरजेचे आहे. प्राथमिक शालेय स्तरापासूनच मुला-मुलींना शारीरिक शिक्षण व खेळात सहभागी करून भविष्यात आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे खेळांडू निर्माण होण्यासाठी शारीरिक शिक्षण व खेळ अत्यंत आवश्यक ठरते. पालकांनी आपल्या पाल्यांमध्ये खेळाची आवड निर्माण करण्यासाठी तसेच लहान वयात उपजत क्रीडा गुण असणाऱ्या मुला-मुलींना खेळाकडे आकृष्ट करण्यासाठी त्यांना आवश्यक त्या सवलती व प्रोत्साहन देणे आजच्या काळाची गरज आहे. या सर्व बाबींचा साकल्याने विचार करून राज्याच्या क्रीडा धोरणानुसार पूर्व माध्यमिक शालेय स्तरावरील खेळांडुना खालील सवलती देण्यात शासन मान्यता देत आहे.

- अ. भारतीय शालेय खेळ महासंघ तसेच भारतीय क्रीडा प्रधिकरण द्वारा पुरस्कृत विविध खेळांच्या स्पर्धा तालुका, जिल्हा, विभाग राज्य व राष्ट्रीय स्तरावर दरवर्षी आयोजित केल्या जातात. या विविध खेळांच्या राज्य व राष्ट्रीय स्तरावरील स्पर्धेत पदक विजेत्या (प्रथम, द्वितीय व तृतीय क्रमांक संपादन करण्याचा) शालांत परिक्षा उत्तीर्ण झालेल्या सर्व खेळांडुना त्यांनी शालांत परिक्षेत मिळविलेल्या एकूण गुणात ५ टक्के अधिक गुण केवळ इयत्ता ११ वी च्या प्रवेशासाठी विचारात घेण्यात यावे.
- ब. क्रीडा विभागामार्फत आयोजित विविध खेळांच्या स्पर्धा व प्रशिक्षण शिबिरात सहभागी होण्यामुळे खेळांडुची शाळेतील अनुपस्थिती नियमित करण्यासाठी आवश्यकता भासल्यास अतिरिक्त तासिका व प्रयोगिक अभ्यासाने ती भरून काढण्यात यावी.
- क. क्रीडा विभागामार्फत आयोजित क्रीडा प्रशिक्षण शिबिरे व स्पर्धा परिक्षेच्या कालावधीत असतील तरी परिक्षेत अनुपस्थित असले ला खेळांडू विद्यार्थ्यांची नियमित करून स्वतंत्र परिक्षा घेण्यात यावी. याचे संपूर्ण अधिकार मुख्याध्यापकांचे असतील.

हे आदेश सन १९९८-९९ या शैक्षणिक सत्रापासून पुढील आदेश होईपर्यंत अंमलात राहतील.

हा शासन निर्णय शालेय शिक्षण विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

रमेशचंद्र कानडे

सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १. संचालक, क्रीडा व युवक सेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- २. शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ३. उपसंचालक, क्रीडा व युवक सेवा, मुंबई / नाशिक / कोल्हापूर / औरंगाबाद / नागपूर / पुणे
- ४. सर्व शिक्षण उपसंचालक, महाराष्ट्र राज्य.
- ५. सर्व जिल्हाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य.
- ६. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद.
- ७. सर्व जिल्हा क्रीडा अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य.
- ८. सर्व जिल्हा क्रीडा अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य.
- ९. वित्त विभाग, व्यय - ११, मंत्रालय, मुंबई
- १०. शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११. नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १२. सर्व विभागीय आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य.
- १३. सर्व महानगरपालिका आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य.
- १४. मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- १५. मा. राज्यमंत्री (क्रीडा) यांचे खाजगी सचिव, मुंबई
- १६. निवड (क्रीयुसे - १)

१० वी व १२ वी खेळाडूंसाठी ग्रेस गुणाचा सुधारीत नियम

(शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग निर्णय क्रमांक : एसएससी-२०१२/(१५४/१२)/उमाशि-२), दि. २९.४.२०१५

विषय : माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परिक्षा सर्व राज्य / राष्ट्रीय / आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील खेळाडू विद्यार्थ्यांसाठी क्रीडा सवलतीचे वाढीव २५ गुण देण्याबाबतची सुधारित कार्यपद्धतीची अंमलबजावणी.

माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (इ. १० वी) व उच्च माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (इ. १२ वी) परिक्षेस प्रविष्ट होणाऱ्या राज्य, राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय पातळीवर सहभागी झालेल्या खेळाडूंना प्रोत्साहन, सवलती यांना प्राधान्य देण्यासाठी माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (इ. १२वी) परिक्षेस प्रविष्ट होणाऱ्या राज्य, राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय पातळीवर सहभागी झालेल्या खेळाडूंविद्यार्थ्यांना क्रीडा सवलतीचे वाढीव २५ गुण देण्याबाबतची सुधारित कार्यपद्धतीची अंमलबजावणी.

राज्यात क्रीडा विषयक पोषक वातावरण करणे, खेळाडूंना प्रोत्साहन, सवलती यांना प्राधान्य देण्यासाठी माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र (इ. १२वी) परिक्षेस प्रविष्ट होणाऱ्या राज्य, राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय पातळीवर सहभागी झालेल्या खेळाडूंविद्यार्थ्यांना क्रीडा सवलतीचे वाढीव २५ गुण देण्यात येणार आहेत.

- १) भारतीय शालेय महासंघ, भारतीय क्रीडा प्राधिकरण पुरस्कृत खेळ महाराष्ट्र शासनाच्या क्रीडा विभागामार्फत आयोजित सुब्रतो मुखर्जी फुटबॉल, जवाहरलाल नेहरु हॉकी कप, विनू मंकड, सी. के.नायडू, केंद्र शासन मान्यता प्राप्त खेळ, भारतीय ऑलिंपिक असोसिएशनची संलग्नता असलेले खेळाच्या राज्य संघटनाहस्त खेळ, क्रीडा गुणांसाठी ग्राह्य धरण्यात येतील.
- २) इ. १० वी १२ वी च्या खेळाडूंविद्यार्थ्यांसाठी राज्य, राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील क्रीडा स्पर्धांचा १ जून ते २८/२९ फेब्रुवारी हा कालावधी ग्राह्य धरण्यात येईल. परिक्षा संपल्यानंतर आयोजित केलेल्या कोणत्याही क्रीडा स्पर्धेत सहभागी झालेल्या खेळाडूंना गुणांची सवलत देण्यात येवू नये.
- ३) एकविध क्रीडा संघटनांनी १४ वर्षावरिल कोणत्याही दोन गटातच राज्य/राष्ट्रीयस्तरीय क्रीडा स्पर्धा आयोजित केलेल्या असाव्यात. (इ. १० वी १२ वी साठी) खुल्या गटातील स्पर्धा वाढीव क्रीडा गुणांसाठी ग्राह्य धरण्यात येवू नयेत.
- ४) राज्यस्तरीय स्पर्धा संपल्यानंतर खेळाडूने त्यांचे अर्ज त्वरीत मुख्याध्यापक/प्राचार्य यांच्याकडे सदर करावा. मुख्याध्यापक/प्राचार्य यांनी खेळाच्या अर्जाची शहानिशा करून तो ७ दिवसांत संबंधित जिल्हा क्रीडा अधिकारी यांनी क्रीडा गुणांचे प्रस्ताव त्या शैक्षणिक वर्षातील दिनांक ३० एप्रिल पर्यंत संबंधित विभागीय शिक्षण मंडळ यांच्या कार्यालयास सादर करावा.
- ५) राज्य संघटनेमार्फत आयोजित स्पर्धा या जिल्हा, विभाग, राज्य, राष्ट्रीयस्तरावर आयोजन करणे आवश्यक आहे.
- ६) संघटनेच्या जिल्हास्तरीय व विभागीय क्रीडा स्पर्धेची व जिल्हास्तरीय संघटनेच्या अधिकततेबाबतच्या कागदपत्राची तपासणी जिल्हा क्रीडा अधिकारी यांनी करावी.
- ७) जिल्हा संघटनेने आयोजित केलेल्या जिल्हास्तरीय क्रीडा स्पर्धामध्ये सांधिक क्रीडा प्रकारामध्ये कमीत कमी ८ संघ वैयक्तिक क्रीड प्रकारामध्ये प्रत्येक बाबीमध्ये ८ खेळाडू सहभागी होणे आवश्यक आहे. तसे सहभागी झालेल्या खेळाडूची नोंदणी जिल्हास्तरीय होणे आवश्यक आहे. सदर नियम राज्यस्तरीय स्पर्धेसाठी लागू करण्यात यावा.
- ८) राज्यस्तर संघटनांनी जिल्हा, विभाग, राज्यस्तर प्रमाणपत्रावर अनुक्रमांक, संघटनेचा नोंदणी क्रमांक, दिनांक, राज्यस्तरीय स्पर्धा कितवी आहे, स्पर्धेचा कालावधी, स्थळ यांचा उल्लेख असणे आवश्यक आहे.
- ९) प्रत्येक वर्षी एक वयोगटातील एकच स्पर्धा ग्राह्य धरण्यात येईल. निमंत्रीत क्रीडा स्पर्धा ग्राह्य धरण्यात येणार नाहीत.
- १०) राज्य व राष्ट्रीयस्तरावरील स्पर्धांच्या प्रमाणपत्रावर अध्यक्ष व सचिव यांच्यापैकी एकाचीशाईची स्वाक्षरी असणे आवश्यक आहे.
- ११) सदर सवलत नियमित विद्यार्थ्यांना लागू राहील.

शासन क्रीडा स्पर्धा (इ. १० वी व १२ वी साठी)

अ.क्र.	स्पर्धेचा स्तर	प्राविण्य	सवलत गुण
१	आंतरराष्ट्रीय स्पर्धा	प्राविण्य व सहभाग	२५
२	राष्ट्रीय	प्रथम/द्वितीय/तृतीय	२५
३	राष्ट्रीय	सहभाग	२०
४	राज्य	प्रथम/द्वितीय/तृतीय	२०
५	राज्य	सहभाग	१५

एकविधि संघटना आयोजित क्रीडा स्पर्धा (इ. १० वी व १२ वी साठी)

अ.क्र.	स्पर्धेचा स्तर	प्राविण्य	सवलत गुण
१	आंतरराष्ट्रीय स्पर्धा	प्राविण्य व सहभाग	२५
२	राष्ट्रीय	प्रथम/द्वितीय/तृतीय	२५
३	राष्ट्रीय	सहभाग	२०
४	राज्य	प्रथम/द्वितीय/तृतीय	२०
५	राज्य	सहभाग	१५

क्रीडा धोरण समितीच्या शिफारशी नुसार अनुज्ञेय क्रीडा गुणांची सवलत खालीलप्रमाणे

- अ) इयता ९ वी व ११ वी इयत्तेच्या विद्यार्थ्यांना देखील वरिलप्रमाणे क्रीडा गुण सवलत देण्यात यावी. या विषयीचा प्रस्ताव संबंधित जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालयाने प्रमाणित करून शाळेकडे पाठवावा.
- ब) इयता १ ली ८ वीच्या शारिरिक शिक्षण परिक्षेत जिल्हा, विभाग, राज्य राष्ट्रीय स्पर्धेत प्राविण्य मिळवलेल्या विद्यार्थी खेळाऱ्बूना अनुक्रमे २५, ५०, ७५, १०० अधिक गुण देण्यात यावे. सदरिल गुण विषयाच्या एकूण बेरजेत धरावेत. तथापि गुणांची सरासरी १०० पेक्षा जास्त होवू नये.
- क) वरील अटीमध्ये बदल करण्याचे अधिकार शासनास राहतील.

परिशिष्ट 'ड'

भारतीय शालेय खेळ महासंघ पुरस्कृत शालेय क्रीडा स्पर्धामधील खेळ :

अ.क्र.	खेळ	अ.क्र.	खेळ
१	अँथलेटिक्स	२२	रोलर स्केटिंग क्वॉड व इनलाइन
२	आर्चरी	२३	रोलर हॉकी
३	बॅडमिंटन	२४	रोलबॉल
४	बास्केटबॉल	२५	रायफल शूटिंग
५	बॉक्सिंग	२६	जलतरण, डायविंग व वॉटरपोलो
६	बेसबॉल	२७	सॉफ्टबॉल
७	बुध्दिबळ	२८	टेबलटेनिस
८	क्रिकेट	२९	तायक्वांदो
९	क्रिकेट विनू मंकड	३०	व्हॉलीबॉल
१०	क्रिकेट सी.के.नायडू	३१	कुस्ती
११	सायकलिंग रोडरेस	३२	वेटलिफ्टिंग
१२	फूटबॉल	३३	योगा
१३	तलवारबाजी	३४	सुब्रतो कप फूटबॉल
१४	जिम्नेस्टिक्स्	३५	नेहरु कप हॉकी
१५	हॉकी	३६	मल्लखांब
१६	हॅण्डबॉल	३७	बॉलबॅडमिंटन
१७	ज्युदो	३८	कॅरम
१८	कबड्डी	३९	थ्रोबॉल
१९	खो-खो	४०	किकबॉक्सिंग
२०	लॉनटेनिस	४१	सिकई मार्शल आर्ट
२१	नेटबॉल	४२	डॉज बॉल

ऑल इंडिया स्पोर्ट्स कौन्सिल फॉर दि डेफच्या क्रीडा स्पर्धेचे खेळ :

मैदानी, बॅडमिंटन, बास्केटबॉल, क्रिकेट, फूटबॉल, जलतरण, टेबल-टेनिस, व्हॉलीबॉल, कुस्ती

पॅरा ऑलिम्पिक कमिटी ऑफ इंडियाच्या क्रीडा स्पर्धाचे खेळ :

मैदानी, धनुर्विद्या, सिटींग व्हॉलीबॉल, पॉवर लिफ्टिंग, रायफल शूटिंग, जलतरण, टेबल-टेनिस, व्हिल चॅअर फेन्सिंग

